

TE24-työllisyysalue selvitys ja palvelusuunnitelma **Pohjoinen Keski-Suomi**

Laajennettu loppuraportti

17.4.2023 Mikko Kesä ja Pekka Ylikojola

Sisältö

1. Suunnitelman toteuttaminen
- 2. Työllisyysalueen hallinto, kuntien työnjako ja rahoitus**
- 3. Palvelusuunnitelma**
- 4. Jatkotoimet**
5. Tausta-aineisto: Kuntien tilanne ja tarpeet
 - Kuntakortit ja kuntakohtaiset tavoitteet
 - Kuntien näkemykset järjestämismallista ja rahoitusperiaatteista
 - Johtopäätöksiä kuntahaastatteluista

1. Työllisyysalue selvityksen toteuttaminen

Lakitaustaa

Laki julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä on hyväksytty maaliskuussa 2023. Lain ensimmäiset voimaan saattamista käsittelevät osat astuvat voimaan keväällä 2023 ja varsinainen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025 lukien. TE-palveluiden järjestäminen annetaan 20.000 työvoimamäärän ylittävälle kunnille. Mikäli tämä työvoimamäärä ei ylity, kuntien tulee perustaa 20.000 työvoimamäärän ylittävä, maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva yhteinen työllisyysalue. Työllisyysalue tulee perustaa kuntien nk. lakisääteisenä yhteistyömallina, jossa kunnat siirtävät järjestämisvastuunsa yhteiselle toimielimelle (Kuntalaki) tai kuntayhtymälle.

Esiselvitys

Pohjoisen Keski-Suomen kunnat (Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski) toteuttivat yhdessä vuoden 2022 aikana TE2024 – uudistukseen liittyvän esiselvityksen työllisyysalueiden muodostamisesta Pohjoiseen Keski-Suomeen. Tämä esiselvitys raportointiin kunnille kesäkuussa 2022 ja sen toteutti Mikko Kesä Oy. Pohjoisen Keski-Suomen TE2024 – työllisyysalueen esiselvityksessä kunnille suositeltiin etenemistä Pohjoisen Keski-Suomen mallin pohjalta. Toimintamallina olisi vastuukuntamalli, jossa Äänekoski toimisi palveluiden järjestäjänä. Keskeistä mallissa olisi työnjako kuntakohtaisesti. Jatkovalmistelu suositeltiin toteutettavaksi lainsäädännön valmistelun nähden proaktiivisesti alueen omien tarpeiden pohjalta. Keskeisenä asiana esiselvityksessä yhteistoiminnan rakentuminen Jyväskylään. Esiselvitys tehtiin TE24-uudistukseen liittyvän hallituksen esitysluonnoksen tietojen pohjalta keväällä 2022.

Työllisyysalue selvitys ja palvelusuunnitelma

Esiselvityksen pohjalta Pohjoisen Keski-Suomen kunnille laadittiin suunnitelma työllisyysalueen perustamisesta. Pää tavoitteena on määritellä työllisyysalueen perusratkaisut, joiden perusteella kunnat voivat päättää työllisyysalueen perustamisesta ja tämän pohjalta jatkaa valmistautumista TE24-uudistukseen. Perusratkaisut pohjautuvat esiselvityksessä kuntien esittämiin tavoitteisiin, mm: lähipalveluiden turvaamiseen (ml. osaamisen ja elinkeinopalvelut), toimivaan työnjakoon kuntien välillä sekä palveluiden tehokkaaseen ja vaikuttavaan toteuttamiseen. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue selvitys ja tätä tukeva palvelusuunnitelma toteutettiin syyskuun 2022 ja huhtikuun 2023 aikana neljässä päävaiheessa:

- **Päävaihe 1: Kuntakohtainen suunnittelu (syyskuu–marraskuu 2022):** Kartoitettiin kuntakohtaisesti sekä palveluiden resurssointia, nykyistä palvelutuotantoa sekä kuntakohtaiset palvelu- ja palvelutuotantotarpeet sekä muita yhteiseen työllisyysalueeseen liittyviä näkemyksiä. Näistä on yhteenvedot tausta-aineistossa (5.II). Samassa yhteydessä kartoitettiin alustavasti yhteistoimintamahdollisuudet keskitetyistä palveluista Jyväskylän kaupungin suuntaan.
- **Päävaihe 2: Työllisyysalueen palvelusuunnitelmaluonnos (joulukuu 2022).** Palvelusuunnitelmaluonnos perustui päävaiheessa 1. kuntien esiin tuomiin tarpeisiin ja TE-palveluiden siirtosuunnitelmiin. Tässä vaiheessa myös laadittiin selvityksen väliraportti. Työllisyysalueen palvelusuunnitelmaa on luonnoksen jälkeen tarkennettu ja se esitellään tämän raportin luvussa 4.
- **Päävaihe 3: Rahoitus- ja hallintomalli (tammi-helmikuu 2023):** Palvelusuunnitelmaluonnoksena sen tarkentuneiden versioiden sekä erillislaskelmien pohjalta laadittiin työllisyysalueen rahoitusperiaatteet, alustava budjetti sekä esitys kustannusjakomallista. Näitä on valmistelu kuntien kanssa yhdessä sekä erikseen Äänekosken kaupungin kanssa.
- **Päävaihe 4: Suunnitelman raportointi ja esittelyt (maalis-huhtikuu 2023):** Suunnitelman raportointivaiheessa tehty työ koottiin yhteen. Loppuraportoinnin yhteydessä on tarkennettu vielä lain eduskuntakäsittelyssä tulleita uusia tietoa (mm. työnjaon malli 3. ja jatkovalmistelu 2.). Rahoitusmalli ei ole tarkentunut, tätä koskevat uudet tiedot on saatavilla vasta myöhemmin v. 2023 sekä 2024 aikana. Laskelmat rahoituksesta arvioidaan tällä hetkellä riittävän luotettaviksi työllisyysalue päätöksen kannalta.

Selvitystyötä on tehty osallistavilla menetelmillä yhdessä kuntien kanssa. Kuntakohtaisten kartoitusten lisäksi yhteisiä kokoavia kuntajohdon ja työllisyysvastaavien kokouksia on järjestetty selvityksen aikana yhteensä 3. Raportti esiteltiin kuntajohdon, kuntien johtavien luottamushenkilöiden sekä työllisyysvastaavien tilaisuudessa 6.4.2023 ja tässä tilaisuudessa sovitut asiat huomioidaan jatkovalmistelussa. Mukaan työllisyysalueeseen on liittymässä myös Laukaa ja Hankasalmi, ja näiden kuntien osio täydennettiin vielä erikseen suunnitelmaan.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue selvityksen rinnalla on tehty myös erillisiä kartoituksia muista työllisyysaluevaihtoehdoista, esimerkiksi Keski-Suomen kuntien yhteinen koko maakunnan kattava tarkastelu. Tämän tarkastelut havainnot on raportoitu kunnille erikseen ja ne on otettu huomioon myös Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue suunnitelmassa.

- 2 -

Työllisyysalueen hallinto, kuntien työnjako ja rahoitus

2.1. Hallintomalli

- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue perustettaisiin siten, että työllisyysalueen muut kunnat siirtäisivät järjestämisvastuunsa Äänekosken kaupungille. Äänekosken kaupunki toimisi nk. vastuukuntana ja Äänekosken kaupungin yhteyteen perustettaisiin kuntien yhteinen toimielin.
 - Vastuukunta-mallin ja kuntayhtymämallin hyviä ja huonoja puolia tarkasteltiin sekä esiselvityksen kuntakyselyssä että erikseen kuntakohtaisissa haastatteluissa. Näiden perusteella vallitsi kunnissa yhtenäinen näkemys siitä, että nk. vastuukuntamalli olisi alueelle toimivampi hallintomalli mm. joustavuutensa ja kustannustehokkuuden näkökulmista.
- Yhteinen toimielimeksi ehdotetaan uutta lautakuntaa Äänekosken kaupungilla. Lautakunnan nimi voisi olla Pohjoisen Keski-Suomen TE-työllisyysalue lautakunta.
 - Tarkoituksenmukaista olisi, että lautakunnassa olisi edustaja jokaisesta kunnasta. Tällä vahvistetaan sekä alueen yhtenäisyyttä, että parannetaan demokraattista ohjausta kaksisuuntaisesti jokaisesta kunnasta ja jokaiseen kuntaan. Kokoonpanossa voitaisiin huomioida kuntaedustuksen lisäksi myös muita painotuksia (poliittiset voimasuhteet, sukupuoli- ja ikäkysymykset).
 - Tarkoituksenmukaista olisi, että TE-tehtävistä vastaavana vastuukuntana Äänekosken asema yhteisessä lautakunnassa olisi sellainen, että kaupungin valta ja vastuu ovat tasapainossa. Tasapainon saavuttaminen edellyttää jokaisen kunnan hyväksyntää ja voisi toteutua usealla eri tavalla.
- Erikseen olisi tarkoituksenmukaista perustaa myös työllisyysalueen kaikkien kuntien kuntajohdon ja työllisyysvastaavien yhteinen koordinaatioelin sekä avainsidosryhmät ja kumppanit toimintaan kytkevä neuvotteluelin (TE-järjestämislain 9§)

2.2. Kuntien yhteistoiminta

- Vastuukuntana Äänekosken kaupunki pyrkii edistämään työllisyysalueen kuntien omaa osallistumista palveluiden tuottamiseen. Tämä toteutuu ensisijaisesti siirtämällä järjestämistä vastaavaan piirissä olevaa viranomaistoimivaltaa työllisyysalueen muille kunnille.
- Yhteistoimintamuotona tässä mallissa olisi sopimus virkatehtävien hoitamisesta Kuntalain 54§ tarkoittamalla tavalla. Sopimukset kuntien hoitamista virkatehtävistä kannattaisi laatia 1-2 vuodeksi kerrallaan osana muuta palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvää suunnittelua.
 - Sopimuksissa eriteltäisiin ne virkatehtävät, joita muut kunnat voisivat Äänekosken valvontavastuun alaisesti hoitaa. Tarkoituksenmukaista olisi määritellä esimerkiksi 1-2 tehtävätasoa ja näille kriteerit, joihin sopimuksen solmineet kunnat erikseen sitoutuvat.
 - Tehtävätasosta toinen voisi olla laajempi ja kattaa esimerkiksi sekä henkilö- että työntekijä-asiakkaiden palvelut. Tämä tehtävätaso voisi edellyttää, että Äänekoskella ja tehtävät saaneella kunnalla olisi myös yhteinen virka, jonka puitteissa valvontavastuu kunnan saamista tehtävistä toteutuisi.
 - Suppeampi tehtäväkokonaisuus voisi kattaa esimerkiksi oman kunnan henkilöasiakkaiden palvelut.
 - Sopimuksella siirrettyjen virkatehtävien hoitamisessa työskentelevä henkilöstö toimisi sen kunnan virkatehtävissä, jonka kanssa sopimus on solmittu. Eriksien olisi määriteltävä myös mm. näiden henkilöiden virkavastuullaan tekemien päätösten vastuukysymykset, direktio-oikeudet sekä muutoksenhakukäytännöt.
- Äänekosken kaupunki vastaa työllisyysalueella lakisääteisten TE-palveluiden toteutumisesta yhdenvertaisella tavalla. Sopimuksissa olisi määriteltävä erikseen olisiko kunnille siirrettävissä tehtävissä kyseessä koko työllisyysaluetta koskeva palvelu, tiettyjä työllisyysalueen kuntia kattava palvelu vai kyseisen kunnan omiin asiakkaisiin kohdistuva palvelu. Kunnat voisivat parantaa omaa palvelutasoaan työllisyysalueen palveluihin nähden vain mikäli kunta rahoittaa ne itse eikä kyseessä olisi työllisyysalueen yhteinen palvelu.

2.3. Rahoitusperiaatteet

Budjetoinnin kehys ja lakisääteisten palveluiden riittävä rahoitus

- Työllisyysalueen lakisääteisten **TE-palveluiden budjetoinnin kehukseksi lähtötilanteessa asetetaan kuntien saama valtionosuuslisäys**. Tämän hetken arviolla summa olisi koko alueen osalta yhteensä noin **7,8 miljoonaa euroa vuosittain. Tätä summaa on tässä vaiheessa käytetty myös palvelusuunnittelun kokonaiskustannusarvion pohjalukuna**.
 - Luku tarkentuu myöhemmässä vaiheessa ja riippuu lopulta siitä minkälainen tehtäväkokonaisuus kuntiin siirtyy v. 2024 valtion talousarvion tasoon määriteltävällä tavalla. TE-palveluihin tuleva valtionosuus on yleiskatteinen tuloerä, jonka suuruus vaihtelee vuosittain valtionosuuskriteerien kehityksen myötä. Kriteerit ovat muutoshetkellä läpinäkyviä ja siten tulolisäys on helposti todennettavissa. On kuitenkin syytä erikseen kiinnittää huomiota, että myöhemminä vuosina valtionosuuslisäys hämärtyy eikä sitä voi pätevällä tavalla käyttää myöhemminä vuosina budjetoinnin kehukseksi.
 - Valtionosuuslisäystä suositellaan **kehukseksi kolmeksi ensimmäiseksi vuodeksi**. Kehysbudjetoinnin tulisi ottaa huomioon myös kahden ensimmäisen vuoden siirtymäajan rahoitusmalli, joka on Pohjoisen Keski-Suomen alueella ennakoitua suurempi, kuin kuntien saama valtionosuuslisäys. Siirtymäajan rahoitus määritellään vuoden 2023 TE-hallinnon toteutuneiden kustannusten sekä vuoden 2025 kuntien valtionosuuslisäyksen nettovaikutuksen perusteella.
 - Erikseen on kiinnitettävä huomio, että Pohjoisen Keski-Suomen valtionosuustehtävien rahoitukseen liittyvä laskennallinen nettovaikutus vuoden 2019 tasolla olisi noin 3,2 miljoonaa euroa negatiivinen. Negatiivista nettovaikutusta kuitenkin selittää palveluiden tarvetekijöiden sijaan tarjontatekijät – erityisesti kuntien v. 2019 käyttämä palkkatuki.
- TE-palvelut voidaan järjestää ankkuroituna kuntien saamaan valtionosuuslisäykseen koko työllisyysalueen tasolla yhdenvertaisella tavalla ja lakisääteisiin tehtäviin riittävä rahoitus turvaten. Tämä kuitenkin edellyttää, että kukin kunta erikseen panostaa itsehallintonsa nojalla nk. yleisiin työllisyys- ja elinkeinopalveluihin lakisääteisten TE-palveluiden rinnalla. Kuntien yleiselle rahoitukselle suositellaan asetettavaksi nk. 15 % rahoitusperiaate suhteessa kunnan työttömyysturvakustannuksiin kuntakokeiluja vastaavalla tavalla. Tästä on erikseen laskelmat myöhemmin.
 - Kunnat voivat omilla yleisillä palveluillaan sekä turvata lähipalvelut että vaikuttaa oman kunnan palvelutasoon yhdenvertaisuutta vaarantamatta. Kuntien omia yleisiä palveluita saadaan yhteensovittettua työllisyysalueen järjestämiin lakisääteisiin palveluihin parhaiten siten, että vastuukunta siirtää viranomaisen toimivaltaa sopimuksella työllisyysalueen muihin kuntiin.

2.3. Rahoitusperiaatteet

Lakisääteisten TE-palveluiden kustannusarvio

Työllisyysalueen palvelusuunnitelman sekä lähipalvelumallin perusteella laadittiin ensimmäinen kustannusarvio. Tämän perusteella budjetti ylitti n. 2,1 m€ euroa laskennallisen valtionosuuslisäyksen. Tässä vaiheessa mukana ei ollut vielä Hankasalmi ja Laukaa. Palvelusuunnitelma ja kustannusarvio esitettiin kuntajohtajille. He linjasivat, että työllisyysalueen budjetti tulisi vastata kuntien saamaa valtionosuuslisäystä. Sama periaate on otettu huomioon laajennetussa versiossa.

Lopulliseen kustannusarvioon huomioitiin lisäksi tarkentuneet palveluiden yksikkökustannukset* sekä alueen kuntien saama ennuste siirtymäajan rahoituksesta. Siirtymäajan rahoituksen turvin voidaan toiminta käynnistää palvelusuunnitelman henkilöstöarvion sekä palvelumäärien suhteessa eikä näitä ole tässä vaiheessa tarpeen tarkentaa.

Tehtävät ja kustannukset sekä kuntiin siirtyvä valtionosuus tullaan valtion toimesta määrittelemään vuoden 2023 ja 2024 tilanteissa ja luvut tarkentuvat valmistelun edetessä. Käynnistysvuosina 2025-2027 edellytetään erillistä lakisääteisten tehtävien sopeutustoimia. Tärkeää olisi yhteensovittaa tehtävät kuntien yleisiin työllisyys- ja elinkeinopalveluihin. Näiden ylläpitämiseksi esitetään nk. 15 % rahoitusperiaatetta, joka vaikuttaisi esimerkiksi siihen, missä määrin järjestäjävastuussa oleva Äänekosken kaupunki myös lähipalveluita sekä työnjaon mallia kuntien kanssa jatkokehittää. Kuntien yleiset elinvoimapanokset tarjoavat merkittävät lisäresurssit kuntakohtaisesti (laskelma seuraavalla sivulla).

Kustannusarvio POKESUTE24			2025	2026	2027
	yksiköt	yksikkökustannus	yhteensä	yhteensä	yhteensä
Henkilöstö ja toimintamenot	45 (57)	55000	2 475 000,00 €	2 475 000,00 €	2 475 000,00 €
Palkkatuki	200 (330)	8200	1 640 000,00 €	1 640 000,00 €	1 640 000,00 €
Työvoimakoulutus	350 (600)	8700	3 045 000,00 €	3 045 000,00 €	3 045 000,00 €
Valmennuspalvelut	150 (550)	2000	300 000,00 €	300 000,00 €	300 000,00 €
Kulukorvaukset, vakuutukset			150 000,00 €	150 000,00 €	150 000,00 €
			300 000,00 €	300 000,00 €	300 000,00 €
Yleiskustannukset (viestintä, kehittäminen)					
Sopeutumisajan muutuskustannukset (siirtymäajan rahoitus)			1 600 000,00 €	800 000,00 €	0
, josta henkilöstö			605 000,00 €	302 500,00 €	
, josta palkkatuki			820 000,00 €	410 000,00 €	
, josta muut palvelut			175 000,00 €	87 500,00 €	
YHTEENSÄ			9 510 000,00 €	9 012 500,00 €	7 910 000,00 €

* Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 2/2022, Alasalmi ym. Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden kustannusvaikuttavuus

2.3. Rahoitusperiaatteet

Kuntien täydentävä elinvoimarahoitus

Kunta	Työttömyysturvavastuu, arvio 2019 tasolla	Työttömyysturvan riskiennuste, MKOY (taantuma)	15 % periaate			Täydennys- tarve
			Hyvässä suhdannetilanteessa	Heikossa suhdannetilanteessa	Arvio elinvoimapanoksista 2023	
Hankasalmi	531 645	627 656	79 747	94 148	480 000	
Kannonkoski	73 561	80 863	11 034	12 129	2 000	+++
Karstula	388 703	473 716	58 305	71 057	430 000	
Kinnula	119 537	143 649	17 931	21 547	127 000	
Kivijärvi	57 678	79 289	8 652	11 893	92 000	
Konnevesi	235 729	272 460	35 359	40 869	150 000	
Kyyjärvi	85 264	99 102	12 790	14 865	61 000	
Laukaa	1 792 212	2 277 398	268 832	341 610	1 100 000	
Pihtipudas	384 523	435 754	57 678	65 363	200 000	
Saarijärvi	1 394 315	1 668 891	209 147	250 334	863 000	
Uurainen	317 650	381 911	47 648	57 287	157 000	
Viitasaari	443 038	509 298	66 456	76 395	900 000	
Äänekoski	2 837 948	3 345 598	425 692	501 840	1 700 000	
Alue yht.	8 661 804	10 395 585	1 299 271	1 559 338	6 262 000	

2.3. Rahoitusperiaatteet

Kustannustenjako

- Kustannustenjako lakisääteisten TE-palveluiden rahoittamisesta perustuu kuntien väliseen sopimukseen. Kustannustenjakomalli kirjataan sopimukseen yhteisen toimielimen perustamisesta Kuntalain 52 § mukaisesti.
- Kustannusjakomalliksi esitetään yhdistelmämallia, jossa:
 - Aiheuttamisperiaatteella kukin kunta maksaa omien asukkaidensa palkkatuen ja starttirahat, työvoimakoulutukset (ml. kotokoulutukset) sekä valmennuspalvelut. Kuntakohtaiset aiheuttamisperiaatteella laskutettavat kustannukset edellyttävät laskutusten pohjaksi soveltuvien maksatustietojen saatavuutta ja käsittelyä tietojärjestelmistä. Kustannukset perustuisivat toteutuneisiin maksettuihin kustannuksiin – ei määrärahasidontaan. Takaisinperinnät tai muut taloudelliset vastuut kohdentuvat myös kuntakohtaisesti.
 - Työvoimaviranomaisen työ (lähipalveluperiaatteellakin) tulee kattaa työllisyysalueen asiakkaat yhdenvertaisella tavalla kuntarajat ylittäen. Tätä työtä on laskennallisesti vaikea kohdentaa tarkasti kuntakohtaisesti. Tästä syystä nämä kustannukset jaettaisiin toteutuneiden kustannusten perusteella laskennallisesti. Muut lakisääteisiin tehtäviin liittyvät yleiskustannukset jaetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti kuntien välillä laskennallisesti.
 - Laskennalliset kustannukset jaetaan laajan työttömyyden mukaan vastaavalla kriteerillä ja tilastoperustein, jonka perusteella kunnat saavat osittain myös valtionosuutta. Laajan työttömyyden perusteella toteutuneet kustannukset kohdentuvat läheisimmin nk. aiheuttamisen mukaan. Tämä jakoperuste luo myös erillisen kannusteen kunnille vähentää työttömyyttään. Laaja työttömyys tilastoituu myös lähes reaaliaikaisesti julkisen työnvälityksen tilastoihin.
 - Kuntalaskutuksen voisi toteuttaa 1-3 kuukauden välein ja olisi tarkoituksenmukaista sovittaa yhteen aiheuttamisen perusteella toteutuneiden maksatustietojen sekä työttömyyskriteerinä käytettävän laskennallisen tilastoinnin aikatauluun.

- 3 -

Palvelusuunnitelma

- A. TE-palvelut yleisesti
- B. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen painopisteet
- C. Palvelut Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella
 - I. Kuntakohtaiset ja keskitetyt työvoimaviranomaisen tehtävät ja henkilöstösijoittelu
 - II. Työllisyysalueen työllistymistä edistävät palvelut
 - III. Kuntien oma palvelutuotanto ja yleiset palvelut

A. TE-palvelut yleisesti

Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen perustuu elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja muutosten ennakointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeisiin. Palvelut on suunniteltava ja toteutettava sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin asiakkaiden palvelutarve edellyttää.

Julkisten työvoimapalveluiden tarjoaminen asiakkaalle perustuu työvoimaviranomaisen arviomaan asiakkaan palvelutarpeeseen. Asiakkaalle tarjotaan palveluita, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan käynnistämistä.

Julkisten työvoimapalveluiden asiakkaita ovat sekä henkilöasiakkaat että työnantaja-asiakkaat. Henkilöasiakkaita ovat kaikki työnhakijaksi ja työnhakuaan voimassa pitävät työttömät, työlliset ja työvoiman ulkopuolella olevat asiakkaat.

Palveluiden järjestäminen ja tarjoaminen sekä tähän kytkeytyvä suunnittelu on järjestämisvastuulla toimivan työvoimaviranomaisen tehtävää. Työllisyysaluetta muodostettaessa voidaan yhteisen toimielimen tehtäviä määriteltäessä ottaa huomioon palvelusuunnittelua ohjaavat tehtävät.

Palveluiden suunnittelu on pysyvä osa järjestämisvastuuta ja niitä suunniteltaessa on otettava huomioon asiakkaiden tarpeet sekä palveluiden yhdenvertainen toteutuminen. Tässä vaiheessa palvelusuunnitelmaluonnos tukee työllisyysalueen perustamista ja perustuu osin tilastolliseen toteutumatietoon tämänhetkisistä palveluista.

Keskeisessä asemassa palvelusuunnittelussa on kuntien esiin tuomat tarpeet Pohjoisen Keski-Suomen yhteisestä työllisyysalueesta, joiden perusteella palvelusuunnitelmaa on painotettu kuntien toivomalla tavalla. Palvelusuunnitelmaluonnokseen on huomioitu palveluiden yhdenvertainen saatavuus koko työllisyysalueen sisällä.

A. TE-palvelut yleisesti

Kunnille siirtyvät TE-palvelut sekä valtiolle jäävät palvelut

Työ- ja elinkeinoministeriön laatiman palveluiden siirtosuunnitelman mukaisesti

Henkilöasiakkaan palvelut	Yritys- ja työnantajapalvelut	Valtion tehtäviä
Tieto- neuvonta ja ohjauspalvelut I Työnvälitys (ml. Kansainvälinen työnhaku)		<ul style="list-style-type: none">• Kansallisten suuryritysten työnvälitys• Äkillisten rakennemuutostilanteiden palvelut• Kansainvälisen rekrytoinnin palvelut (Work In Finland) ja EURES• Työlupatehtävät• TE-live• TE-digipalvelut• Oikeudellisen tuen palvelut• Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta• Palkkaturvatehtävät• Valtakunnallinen TE-asiakaspalvelut (ASPA)• Onni- matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelut nuorille• PK-yritysten kehittämispalvelut ja Business Finland-palvelut
<ul style="list-style-type: none">• Työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi (POMA)<ul style="list-style-type: none">• Palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja asiakassuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus:• Asiantuntija-arvioinnit• Työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja oppisopimus• Valmennuspalvelut• Viranomaispäätökset ja -lausunnot• Kulukorvaukset• Monialaiset yhteispalvelut TYP ja ”nuorten TYP”• Aktivointisuunnitelma• Kotopalvelut• Työkykykoordinaattorin palvelut• Muutosturvapalvelut	<p><i>Alkavan yrityksen palvelut</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Starttiraha• Valmennus- ja koulutuspalvelut <p><i>Työnantaja- ja yrityspalvelut</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Työnantaja- ja yrityskäynnit• Työpaikkailmoitukset (ml. EURES ja kolmansien maiden työnhaku)• Ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu• Työtarjoukset• Rekrytointitilaisuudet ja kampanjat• Yhteishankintakoulutukset• Palkkatuki• Työkokeilu (sopimukset)• Työolosuhteiden järjestelytuki• Vuorotteluvapaa• Muutosturvapalvelut	
Johtaminen ja kehittäminen I Hallinto- ja tukipalvelut I Digitaaliset palvelut		

B. Painopisteet Pohjoisen Keski-Suomen työllisyyspalveluille

- **Lähipalvelut**

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen palvelumalli perustuu lähipalveluiden vahvistamiseen. Työvoimaviranomaisen kuntakohtaisesti tarjoamat palveluiden saatavuus laajenee nykytilaan nähden. Kuntakohtaista palvelumallia kehitetään C1-kohdan suunnitelman pohjalta. Kuntakohtaisten palveluiden lisääminen parantaa työvoiman saatavuutta ja kohtaantoa sekä työnhakijoiden työllistymistä, kun palveluhenkilöstö tuntee sekä työnantajien että työnhakijoiden tarpeet paremmin paikallisella tasolla toimien. Myös palveluiden yhdenvertaisuus paranee, kun työvoimaviranomaisen henkilökohtaiset palvelut ovat paremmin koko työllisyysalueella erityisesti työttömien työnhakijoiden saavutettavissa. Työvoimaviranomainen tekee myös nykyistä tiiviimpää yhteistyötä kuntien kanssa, jolloin myös kuntien oman panostukset työllisyyteen ja elinvoimaan tulee vaikuttavammin hyödynnettyä.

- **Yritysyhteistyön lisääminen**

Yritysyhteistyön lisäämisellä pyritään parantamaan osaavan työvoiman saatavuutta ja kohtaantoa sekä lisäämään työvoiman kysyntää ja tätä kautta edistämään työllisyyttä. Yritysyhteistyötä aktivoidaan nykyisestä ja työtä varten kehitetään uusia toiminta- ja palvelumalleja sekä resursoidaan omaa henkilöstöä. Tavoitteena on myös parantaa tiedonkulkua työvoimaviranomaisen ja kuntien elinkeinopalveluiden välillä yritysten työvoima- ja muihin kehittämistarpeisiin liittyen. Yritysyhteistyön lisäämisellä parannetaan myös yliaalueellista työvoiman saatavuutta sekä alueellisten ja kansallisten työnantaja- ja yrityspalveluiden tarjonta ml. kansainvälisen työnvälityksen palvelut. Keskeinen yhteistyötaho kuntien elinkeinopalveluiden rinnalla on alueella toimivat oppilaitokset.

- **Kustannustehokkuus ja vaikuttavuus**

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyyspalvelut toteutetaan kustannustehokkaasti. Palvelut toteutetaan yhdenvertaisina koko työllisyysalueelle vastuukuntamallilla perustuen päällekkäisten toimintojen karsimiseen, kuntien kokonaisvoimavarojen hyödyntämiseen sekä nykyisen palvelutarjonnan tasapainottamiseen. Lakisääteisten työvoimapalveluiden kustannustehokas ja vaikuttava toteutustapa mahdollistaa, että kunnat voivat satsata myös yleisiin elinvoimatehtäviin ja tätä kautta edistämään työllisyyttä ja vähentämään työttömyysturvakustannuksiaan.

Kuntakohtaiset työvoimaviranomaisen palvelut

- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella toimisi arviolta 57 henkilötyövuotta työvoimaviranomaisen henkilöstöä. Henkilöstö olisi palvelussuhteessa Äänekosken kaupunkiin.
- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen palvelut perustuvat kuntakohtaiseen palvelumalliin. Henkilöstö sijoittuu asiakstarpeiden perusteella kuntiin. Mallia on suunniteltu yhdessä kuntien kanssa ja se perustuu kuntien tarpeisiin. Henkilöstömäärät on arvioitu Työ- ja elinkeinoministeriön kansallisten HTV-toteutumatilastojen perusteella toiminnoittain. Näistä tehtävistä on määritelty keskitetyt sekä kuntakohtaisina palveluina hoidettavat tehtävät (seuraava sivu).
- Kuntakohtaisiin palveluihin varataan noin 27 henkilötyövuotta. Henkilöstön kiinteitä toimipisteitä on neljä: Äänekoski, Laukaa, Saarijärvi ja Viitasaari. Viitasaarella toimisi 4 henkilöä. Viitasaarelta käsin tarjotaan kuntakohtaiset palvelut myös Pihtiputaalle, Kinnulaan ja Kivijärvelle. Saarijärvellä toimisi 7 henkilöä. Saarijärveltä käsin tarjotaan kuntakohtaiset palvelut myös Karstulaan, Kannonkoskelle ja Kyyjärvelle. Laukaalla toimisi 8 henkilöä. Laukaalta käsin tarjotaan kuntakohtaiset palvelut myös Hankasalmele, Konnevedelle ja Uuraisille. Äänekoskelta käsin tarjotaan kuntakohtaiset palvelut Konnevedelle ja Uuraisille sekä hoidetaan tarvittava erityisosaaminen sekä varahenkilöt myös Laukaan, Viitasaaren ja Saarijärven pisteisiin.
- Kiinteissä toimipisteissä henkilöstö pysyisi samana. Kiinteistä toimipisteistä käsin tarjotaan asiakaspalvelut koko kyseisen toimipisteen henkilöstön osalta muihin kuntiin tarkoituksenmukaisella tavalla joko ko. toimipisteessä tai kunnan osoittamasta toimipisteessä käsin. Tavoitteena on turvata henkilöstön joustava käyttö, riittävän monipuolisen osaamisen saatavuus sekä varahenkilöjärjestelyt kaikkiin kuntiin. *Asiakkailla on kuitenkin mahdollisuus asioida missä tahansa palvelupisteessä koko työllisyysalueella.*
- Kuntakohtaisen palveluhenkilöstön toimenkuvat on samankaltaiset, mutta ne voivat myös erikoistua esimerkiksi asiakstarpeiden perusteella. Ydintehtävä on työnvälitys sekä henkilöasiakkaille että työnantaja-asiakkaille huomioiden työvoiman liikkuvuus. Kuntakohtainen henkilöstö hoitaisi työttömien työnhakijoiden lakisääteisen palveluprosessin sekä palveluohjauksen. Seuraavalla sivulla on arvioita tehtävistä toiminnoittain.
- Äänekosken kaupungilla toimii yhteensä noin 30 henkilötyövuotta kuntapalveluihin ja koko työllisyysalueen käsittäviin palveluihin sekä erityispalveluihin. Tämä henkilöstö toimisi varahenkilöstönä Viitasaaren ja Saarijärven toimipisteisiin. Tässä työresurssissa on myös sisällä ne henkilötyövuodet, joita Äänekoski päättää järjestää yhdessä muiden järjestäjien, esimerkiksi Jyväskylän kanssa. Henkilöstön tehtäviä toiminnoittain on seuraavalla sivulla.
- **Jäsenkuntien oma palvelutuotantohenkilöstö, sekä henkilöstö, jolle sopimuksella Äänekosken kanssa määritellään osittaiset virkatehtävät eivät kuulu TVV-henkilöstösuunnitelmaan. Näistä tehdään erikseen sopimukset osana järjestäjän palveluntuotannon suunnittelua. Tämä kuntien oma henkilöstö täydentää kuntakohtaisia palveluita.**

C.I: Palvelut Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella

Henkilöstö toiminnoittain ja kuntakohtaiset resurssilaskelmat

Henkilöstö toiminnoittain 2021	Koko maan htv-käyttö, keskiarvo	Arvio työllisyysalueen keskitetyt tehtävät %	Arvio kuntakohtaisesta palvelusta %
Henkilöasiakkaan tieto- ja neuvontapalvelut	12 %	50 %	50 %
Työnhakijan alkupalvelut	6 %	50 %	50 %
Työnvälityspalvelut henkilöasiakkaalle	6 %	50 %	50 %
Kansainvälinen työnvälitys ja työvoiman liikkuvuus	1 %	100 %	
Rekrytointipalvelut työnantajalle	6 %	70 %	30 %
Yritysneuvonta	2 %	70 %	30 %
Ammatinvalinta ja uraohjaus	6 %	50 %	50 %
Työllistämissuunnitelma	22 %	20 %	80 %
Kotoutumissuunnitelma	2 %	20 %	80 %
Monialainen työllistymissuunnitelma ja aktivointi	6 %	20 %	80 %
Työttömyysturvatehtävät	11 %	50 %	50 %
Palkkatuen käsittely, päätös ja maksatus	3 %	100 %	
Starttiraha käsittely, päätös ja maksatus	2 %	100 %	
Ammatillisen työvoimakoulutuksen koordinointi	3 %	100 %	
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	3 %	50 %	50 %
Työ- ja koulutuskokeilut	2 %	20 %	80 %
Valmennuspalveluiden koordinointi	1 %	100 %	
Kotoutumiskoulutusten koordinointi	1 %	100 %	
Toiminnan kehittäminen, kokeilut ja pilotit	5 %	100 %	
Muut tilastoimattomat tehtävät, mm.			
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailuttaminen			
TE-palveluiden tulosohtaus ja kehittäminen			
Alueelliset maahanmuuttajapalvelut			
Lyhyen aikavälin ennakointi			
TE-palveluiden muut maksatustehtävät			
ESR-hanketyö			
Palkkaturvan asiantuntijatehtävät			
Kansallinen yritystuki			
Muutosturvapalvelut			
Muut tehtävät			
		27 henkilöä	29 henkilöä

Kuntapalveluhenkilöstö						
	Laaja työttömyys	Työvoima	Kuntakerroin		HTV-kerroin	185/henkilö
	83 %	17 %				
Hankasalmi	320	1904	6 %	1,573830389	1,72972973	9 htpv/vko
Kannonkoski	91	492	2 %	0,440268055	0,491891892	3 htpv/vko
Karstula	282	1509	5 %	1,362038647	1,524324324	8 htpv/vko
Kinnula	106	573	2 %	0,512825133	0,572972973	3 htpv/vko
Kivijärvi	66	396	1 %	0,325089007	0,356756757	2 htpv/vko
Konnevesi	176	1048	3 %	0,865724651	0,951351351	5 htpv/vko
Kyyjärvi	78	486	1 %	0,386849674	0,421621622	2 htpv/vko
Laukaa	1145	8396	22 %	5,864765935	6,189189189	8
Pihtipudas	253	1592	5 %	1,257083669	1,367567568	7 htpv/vko
Saarijärvi	797	3681	14 %	3,763385668	4,308108108	7
Uurainen	207	1545	4 %	1,064265859	1,118918919	5 htpv/vko
Viitasaari	390	2406	7 %	1,93071027	2,108108108	4
Äänekoski	1607	7863	28 %	7,653163043	8,686486486	9
	5518	31891	1	27		

C.II. TYÖLLISYYSALUEEN TYÖLLISTÄMISTÄ EDISTÄVÄT PALVELUT

		Palkkatuki- ja starttiraha		Työvoimakoulutus (ml. kotokoulutus)		Omaehtoinen opiskelu		Valmennus		Työkokeilu		Kuntouttava työtoiminta	
Osuus laajasta työttömyydestä >		6 %		11 %		10 %		10 %		15 %		10 %	
	Laaja työttömyys	Suunnitelma	Nykytila	Suunnitelma	Nykytila	Suunnitelma	Nykytila	Suunnitelma	Nykytila	Suunnitelma	Nykytila	Suunnitelma	Nykytila
Hankasalmi	320	19	56	35	26								
Kannonkoski	91	5	28	10	8								
Karstula	282	17	56	31	11								
Kinnula	106	6	31	12	4								
Kivijärvi	66	4	9	7	4								
Konnevesi	176	11	39	19	14								
Kyyjärvi	78	5	14	9	5								
Laukaa	1145	69	146	126	140								
Pihtipudas	253	15	51	28	18								
Saarijärvi	797	48	138	88	70								
Uurainen	207	12	27	23	23								
Viitasaari	390	23	92	43	61								
Äänekoski	1607	96	222	177	171								
Alue yht.	5518	331	905	607	552	552	522	552	353	828	686	552	1045
		Yritykset	30-50 %			Palvelut yhteensä		Suunnitelma		Nykytila			
		Kunnat	20-30 %			Jaksoa		3421		4061			
		Järjestöt	10-20 %			% / laaja työttömyys		62 %		74 %			

Työllistymistä edistävät palvelut on laskettu laajan työttömyyden ja palvelujaksojen vuosien 2019-2021 keskiarvojen perusteella. Palveluiden määrät perustuvat asiakastarpeisiin ja tarjonnan määrä seurailee laajan työttömyyden kehitystä. Suunnitelma on laadittu huomioiden palveluiden yhdenvertainen saatavuus. Seuraavilla sivuilla on kuvattu tämän taulukon laskentaperusteita ja palveluntarjontaa.

Palkkatuki ja työvoimakoulutus

- **Palkkatuen** osalta työllisyysalue joutuu supistamaan tarjontaansa suhteessa nykytilaan. Alueella käytetään tällä hetkellä palkkatukea selkeästi maan keskiarvoa enemmän (16 % laajasta työttömyydestä, kun maan keskiarvo on 6 %). Työvoimaviranomainen tarjoaa työllisyysalueen palkkatukea ja **starttirahaa** jatkossa koko maan keskimääräiseen käyttöön perustuen. Tässä suunnitelmassa taso on määritetty 6 % suhteessa laajaan työttömyyteen. Tarjontaa painotetaan yritysten palkkatukeen (30-50 %), jonka vaikuttavuus on tilastollisesti muita sektoreita parempi (kts. liite). Yritysten palkkatuen kysyntä voi jossain määrin riippua suhdannetilanteista. Heikommassa työvoiman kysyntätilanteessa palkkatukea ohjataan enemmän järjestöihin ja kuntiin. Kuntien palkkatuki pitää sisällään työllistämismenettelyn piirissä olevat henkilöt.
 - Tarjonnan supistamisella ei arvioida olevan palveluiden saatavuutta tai yhdenvertaisuutta heikentävää vaikutusta työllistymisen näkökulmasta. Palkkatuen vaikuttavuutta parannetaan. Työllisyysalueella lisätään yritysyrityksiä ja kuntakohtaisia palveluita, joiden tavoitteena on edistää työllistymistä ja työsuhteisen pysyvän työn saamista. Myös koulutuspalveluilla ja työkokeiluilla voidaan edistää vastaavaa tavoitetta. Kunnat voivat halutessaan työllistää pitkäaikaistyöttömiä omalla kustannuksellaan kierrättämättä tätä rahaa työllisyysalueen budjetin kautta sekä avustaa kunnan omana tukena esimerkiksi yrityksiä ja järjestöjä. Järjestelyllä varmistetaan palkkatuen yhdenvertainen käyttö koko alueella.
- **Työvoimakoulutus** pitää sisällään kotoutumiskoulutuksen sekä pakolaisille että muille maahanmuuttajille. Näiden tarpeen ennustetaan jonkun verran kasvavan jatkossa. Myös koulutuksen yhteishankintaa yritysten kanssa (nk. rekrytointikoulutus) tavoitellaan lisättäväksi. Sillä parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta ja kohtaantoa. Työvoimakoulutuksena järjestettävän kotoutumiskoulutuksen kustannukset korvataan TE- ja KOTO-uudistuksissa kahta kautta. Muille kuin pakolaistaustaisille kustannukset jaetaan kuntien valtionosuusjärjestelmän kautta, vieraskielisyyden perusteella. Pakolaisten ja muiden kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kotoutumiskoulutus korvataan kunnille osana pakolaisten laskennallista korvausta (ensimmäisen vuoden osalta 18 vuotta täyttäneistä 8333 korvaus). Työvoimaviranomainen ohjaa kotoutumiskoulutukseen ja hankkii palvelun. Kotokoulutuksen kustannukset on perusteltua laskuttaa kunnilta toteutuneiden kustannusten perusteella.

Muut palvelut

- **Omaehtoisen opiskelun** sekä **työkokeilun** määriä on suunnitelmassa hivenen kasvatettu suhteessa nykytilanteeseen. TE-lainsäädännön perusteella työkokeilujen kestoja lyhennettäisiin enintään 6 kk mittaisiksi. Myös omaehtoinen koulutus saattaa hieman tiivistyä siihen tehtyjen rajauksien sekä työnhaun velvoitteiden perusteella. Uusi työttömyysturvan kannustinmalli ohjaa myös tarjoamaan näitä palveluita entistä tehostetumpina ja lyhytkestoisempina. Palveluntarjontaa voi siis näillä perusteilla suunnata entistä useammalle henkilölle.
- **Valmennuspalveluiden** tarjontaa lisätään eniten suhteessa nykytilaan. Tämä lisäys perustuu osittain kuntien kanssa yhdessä tehtävään palvelutuotantoyhteistyöhön. Valmennuspalveluilla voitaisiin jatkossa myös tukea sellaisten asiakkaiden työkyvyn kehittymistä, joiden palvelutarpeet tällä hetkellä ovat julkisten työvoimapalveluiden ja kuntouttavan työtoiminnan rajoilla. Lainsäädäntöä on tämän palvelun osalta tarkennettu siten, että enimmäiskestosta luovutaan. Tätä kautta valmennuspalvelulla voitaisiin tukea myös asiakkaiden pitkäkestoisempia polkuja työelämään.
- **Kuntouttava työtoiminta** siirtyi 1.1.2023 kunnista Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Kuntouttavan työtoiminnan määrät ennustetaan vähentyvän jonkin verran. Yhtenä syynä voi olla se, että hyvinvointialue tarjoaa kuntoutuksen palveluita myös muuta kautta kuin työttömyysturvalain mukaisena aktivointitoimenpiteenä.
- Työvoimaviranomainen tarjoaa tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanotuille yli 55-vuotiaille uutta **muutosturvakoulutusta**. Tämä on uusi tehtävä, josta ei muita palveluita vastaavaa tilastotietoa ole saatavilla. Muutosturvakoulutuksen kustannukset Työvoimaviranomainen laskuttaa Työllisyysrahastolta toteutuman perusteella.
- Julkisten työvoimapalveluiden ydintehtävä Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella on **työnvälitys** henkilöasiakkaan ja työnantajan näkökulmasta sekä **uuden yritystoiminnan perustamisen edistäminen**. Keskeinen muu tilastoimaton palvelu on myös asiakkaan lakisääteisen palveluprosessin yhteydessä työvoimaviranomaisen tarjoamat työnhakukeskustelut sekä työvoimaviranomaisen tai palveluntuottajan tarjoamat täydentävät työnhakukeskustelut.

Kuntien oma tuotanto ja yleiset työllisyys- ja elinkeinopanostukset

Työllisyysalueen kuntien yleisillä työllisyys- ja elinvoimapalveluilla voidaan lakisääteisten TE-palveluiden rinnalla parantaa merkittävästi työvoiman kysyntää, uutta yritystoimintaa, työvoiman saatavuuteen, työllistymiseen, osaamiseen, osallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvää kokonaisvaikuttavuutta. Kuntien itse TE-palveluiden järjestäjälle tuottamat palvelut voidaan tehokkaammin ja joustavammin räätälöidä omiin tarpeisiin ja tarpeisiin lisäsatsauksille.

	Rooli palveluntuotannossa
Hankasalmi	Osittainen virkatehtävä sopimuksella, kunta panostaa tällä hetkellä merkittävästi työllisyyden hoitoon ja elinkeinopalveluihin. Oma palveluntuotantoa.
Kannonkoski	Osittainen virkatehtävä ja tätä kautta asiakastietoa kunnan omalle henkilölle. Kunta voisi panostaa em. henkilön palkkaamiseen.
Karstula	Palveluiden tuottamistehtäviä sekä osittaista virkatehtävää henkilöasiakkaiden palveluiden osalta. Karstulan työpaja, Karstula-lisä työllistämisen tukemiseksi, nuorten kesätyöllistäminen
Kinnula	Ei tällä hetkellä nähdä, että kunta tuottaisi TE-palveluista, vaan toivoo, että valmiit palvelut ja palvelukonseptit räätälöidään kuntalaisille hyödynnettäväksi ja heidän tarpeisiin.
Kivijärvi	Ei tällä hetkellä nähdä, että kunta tuottaisi TE-palveluista. Kunta palkkaa mahdollisesti elinvoimakoordinaattoriin, joka voisi edistää myös työllisyyttä.
Konnevesi	Kunnan työpajasta voisi tulla palvelualusta työllistymistä edistäville palveluille Konneveden asiakkaille. Kunnassa perustetaan oma elinkeinoyhtiö
Kyyjärvi	Kunta voisi tarjota palvelupisteen työvoimaviranomaisen paikalliseen asiointiin. Kunnalle palveluita tuottaa yksityinen Oivatyö, jonka mahdollisuuksia haluttaisiin hyödyntää jatkossakin.
Laukaa	Osittainen virkatehtävä sopimuksella, kunta panostaa tällä hetkellä merkittävästi työllisyyden hoitoon ja elinkeinopalveluihin ja on mukana työllisyyden edistämisen kuntakoikeilussa. Oma palveluntuotantoa mm. työpaja.
Pihtipudas	Peruspalvelut voisi hoitaa omalla paikkakunnalla ja työnjaon mallia tavoitellaan, jotta kuntataustaiset pääsevät hyödyntämään TE-palveluita.
Saarijärvi	Tavoitellaan kuntakoikeilua vastaavaa mallia, jossa voidaan hyödyntää kuntataustaisia työntekijöitä TE-palveluihin. (osittainen virkatehtävä). Omilla vahvoilla elinkeinopalveluilla vahvistetaan työllisyyttä ja elinvoimaa. Saarijärvellä on myös palveluntuottajia, joiden tarjontaa toivotaan hyödynnettäväksi.
Uurainen	Kunta voisi ottaa TE-tehtäviä sopimuksella hoidettavaksi. Kunnalla on soveltuva ja osaava henkilö. Kunnalla on aikuisten työpaja, josta hyvinvointialue ottaa vastuun. Suunnitelmissa on toteuttaa nuorten työpaja yhteistyössä jonkun muun kunnan kanssa.
Viitasaari	Viitasaari voisi tuottaa palveluita kuntataustaisella henkilöstöllä osittaisena virkatehtävänä. Alueella on paljon yksityistä ja oppilaitosten palveluntarjontaa, jota toivotaan hyödynnettävän. Lisäksi Viitasaarella on hyviä työtiloja toimijoille mm. TE-palveluihin.
Äänekoski	Äänekoski toimisi TE-palveluiden järjestäjänä. TE-palvelut järjestetään koko alueelle yhdenvertaisesti. Äänekosken kannalta tärkeää on eriyttää lakisääteisistä TE-tehtävistä ne yleiset työllisyyttä edistävät ja elinkeino- sekä mahdollisesti kototehtävät, joita Äänekoski tarjoaa vain omille asukkailleen ja yrityksilleen.

- 4 -
Jatkotoimet

4. Jatkotoimet

- Kuntien tulisi tehdä päätökset työllisyysalueen perustamisesta kuntakohtaisesti. Tavoiteltava aikataulu tälle olisi **kesäkuun loppuun mennessä**.
- Samassa yhteydessä tulisi tehdä kunnille hyväksyttäväksi esitys jatkovalmistelun projektoinnista ja tämän kustannustenjaosta. Jatkovalmistelu edellyttää minimissään yhden kokoaikaisen valmisteluhenkilön palkkaamista sekä kaikista kunnista lisäksi nk. OTO-työpanosta.
- Lisäksi tulisi esittää Jyväskylän kaupungille yhteisen valmistelu”työnyrkin” perustamista. Tässä voitaisiin tarkemmalla tasolla suunnitella keskitettäviä tehtäviä.

4. Jatkotoimet

15 § Suunnitelma työllisyysalueen palveluiden järjestämiseksi

Lain eduskuntakäsittelyssä täsmentyi se, että työllisyysalueiden tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle suunnitelma työllisyysalueiden järjestämiseksi. Suunnitelma tulee toimittaa 30.10.2023 mennessä samassa yhteydessä muiden ilmoitusvelvollisuuteen liittyvien asioiden yhteydessä. Tätä suunnitelmaa voidaan hyödyntää jo osana järjestämissuunnitelmaa. Alla olevaan listaan on tehty arvio tämän suunnitelman hyödyntämisestä ja valmiusasteesta (+ = vaatii lisäsuunnittelua, ++= vaatii suunnitelman tarkentamista/ laajentamista +++ = täyttäneet suunnitelmavelvoitteen tavoitteet). Järjestämissuunnitelma tulisi laatia kuitenkin vasta siinä vaiheessa, kun kunnat ovat käsitelleet tämän selvityksen ja suunnitelman ja tehneet päätöksen yhteisen työllisyysalueen perustamisesta.

Suunnitelmakohta	Valmius-arvio	Lisäsuunnittelutarve
Laissa tarkoitettuihin tehtäviin varattavat taloudelliset ja henkilöstöresurssit sekä niiden kohdentuminen	++	<ul style="list-style-type: none">Päivitystarve taloudellisiin laskelmiin mikäli valtio toimittaa tuoreempia rahoituslaskelmia tehtävien rahoituksesta, laskennallisista nettokustannuksista ja uudesta työttömyysturvavastuusta elo-syyskuussa 2023 mennessäHenkilöstövoimavarojen (osaaminen) kohdentuminen, edellyttää yhteistyötä TE-toimiston ja Elyn suuntaan sekä Jyväskylän kanssa erityistehtävien suunnittelun osalta.
Palveluiden tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut	++	<ul style="list-style-type: none">Suunnitelma siitä, mitä keinoa käytetään asiakastarpeiden kartoittamiseen ja miten se ohjaa palveluiden määrää ja kohdentamistaPalvelutuotantoratkaisujen täsmentäminen (oma tuotanto, ostopalvelut, kuntien palvelut)
Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen	++(+)	<ul style="list-style-type: none">Yksilöidymät tiedot palvelupisteiden sijainnista (osoitteet)Ilmoitusvelvollisuuspykälään liittyvä ilmoitus ottaa vastaan / jättää vastaanottamatta valtion toimitilatTarkennus miten etäpalvelut toteutuisivat (puhelin, etäneuvottelut)
Yhteistyötahot ja muodot	+	<ul style="list-style-type: none">Suunnitelma hyvinvointialueyhdyspinnasta sekä valtion TE-palveluiden ja ohjauksen yhdyspinnasta. Vaatii yhteistyösuunnittelua Jyväskylän kaupungin sekä maakunnan muiden mahdollisten työllisyysalueiden kanssa.Suunnitelma järjestämislain 9§ muiden kumppaneiden osallistamisesta
Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi	+	<ul style="list-style-type: none">Erillinen suunnitelmatarve, johon löytyy tämän selvityksen tietoaineistosta kuntien tarvetietoa (esim. kotopalveluiden osalta). Vaatii yhteistyösuunnittelua Jyväskylän kaupungin sekä maakunnan muiden mahdollisten työllisyysalueiden kanssa.
Varautuminen rakennemuutostilanteisiin	++	<ul style="list-style-type: none">Vaatii lisäsuunnitteluasuunnitelman. On Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen näkökulmasta tarpeellinen, sillä alue on verrattain pieni ja rahoitusmalli on verrattain tiukka. Rahoituslaskelmat tehty.

- 5 -

Tausta-aineisto

Kuntien tilanne ja tarpeet

- Kuntakortit ja kuntakohtaiset tavoitteet
- Kuntien näkemykset järjestämismallista ja rahoitusperiaatteista
- Johtopäätöksiä kuntahaastatteluista

Tietopohja ja kuntahaastattelut

Kooste kuntakohtaisesti:

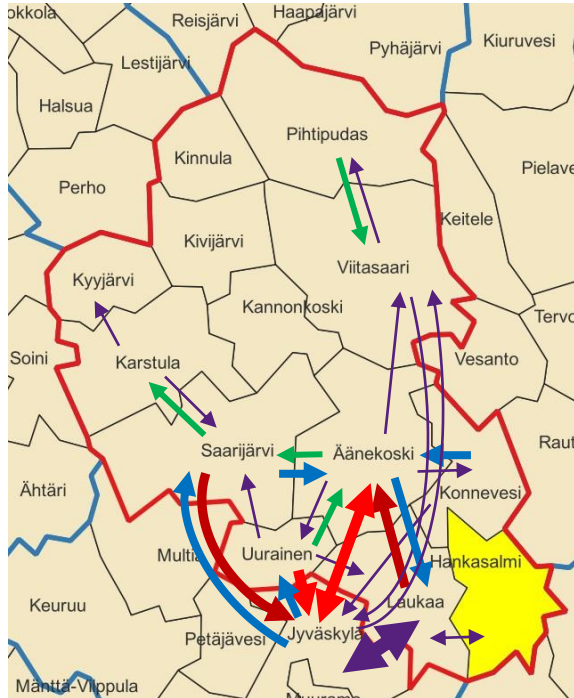
- **Kunnan asemoituminen työssäkäynnin näkökulmasta**
- **Tilastot asiakkaista, TE-palveluista sekä TE25- tunnusluvuista**
- **Kunnan omat työllisyysratsaukset 2023:** Budjetti, oma henkilöstö, palkkatuen osuus, muut palvelut, arvio elinkeinopalveluista
- **Tavoitteet työllisyysalueen palveluista omassa kunnassa**
 - Palvelut
 - Palveluverkko ja palvelupisteet
 - Työnjako ja toiveet kunnan omasta palvelutuotannosta.
 - Kunnassa oleva palvelutuotanto- ja yhteistyökumppanit

Yhteenvetona:

- Näkemyksiä järjestämismalliin ja rahoitusperiaatteisiin liittyen
- Muita esiin tuotuja näkemyksiä

Hankasalmi

4683 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Hankasalmi	Alue
Avoimet työpaikat	21	503
Työnhakijat	508	8693
Laaja työttömyys	320 (17 %)	5518 (17 %)
, josta passiivityöttömyys	218 (11 %)	3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	32 (10 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	151 (47 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	13 (4 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	58 (18 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	56 (17 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	20 (6 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	115 (36 %)	1045 (19 %)
Valmennus	20 (6 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	26 (8 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	24 (7 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	1904	31 891
- Ennuste 2035	1521	27 105
VOS yht. €	457 749	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1447	1401
- Netto, € (ja syyt)	-120 662 (ptt kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	3,3	56,8
Työttömyysturva / as, €	113	115
- Arvio 2025 yht., €	627 656	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Tavoitteena on tuoda uudet TE-palvelutehtävät osaksi kunnan nykyistä elinvoiman, työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävää kustannustehokkaalla ja vaikuttavalla tavalla.

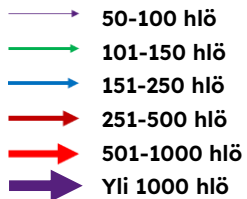
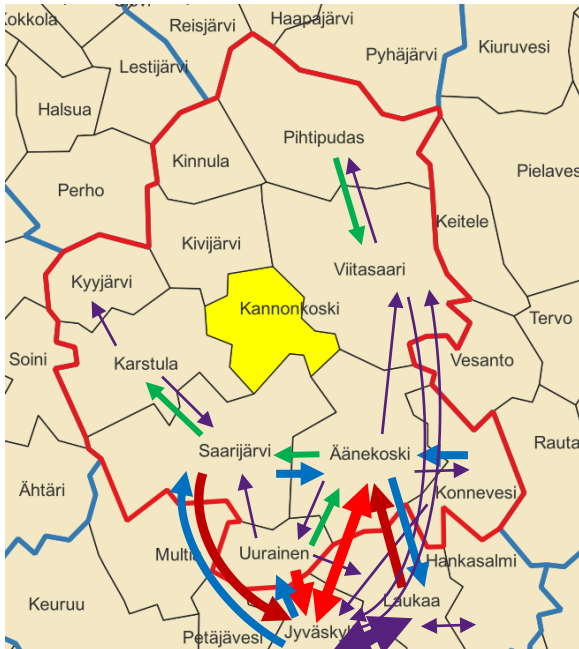
TE-toimistosta siirtyvän henkilöstön saatavuus on tärkeä varmistaa lähipalveluiden toteuttamiseksi. Hankasalmella voidaan tarjota toimitilat työnhakijoiden haastatteluja ja TYP-työtä varten. Päivystystyyppinen, osapäiväisesti kuntaan jalkautuva lähipalvelu tulisi järjestää yhteisesti työllisyysalueen kuntien kesken, jotta sijaistus- ja varahenkilöjärjestelyt henkilöasiakkaiden palveluissa turvataan. Elinkeinoyhteistyötä varten tulisi olla palvelua tarjolla kokoaikaisesti, sillä yritysten palvelutarpeet vaativat reaktiivista ja joustavaa palvelumallia. Sopimuksin kuntaan siirrettäviä palveluja voisivat olla esim. työnantajien rekrytointipalvelut, työkykykoordinaointi, osa valmennuspalveluista, nuorten yhteispalvelu. Suurin osa henkilöasiakaspalveluista, asiantuntijapalveluista sekä yritys- ja työnantajapalveluista tulisi kuitenkin järjestää yhteisesti työllisyysalueen kesken tai yliajueellisesti Jyväskylän kanssa.

Kunnan nuorten työpaja tarjoaa valmennuksellista ja työelämäorientoitunutta ohjausta, jota palveluntuotannossa on jatkossakin syytä hyödyntää. Valmennuspalveluita aikuisille työnhakija-asiakkaille sekä kotoutumiskoulutuksia voidaan kehittää yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Hankasalmella on käytänteet palkkatuen hyödyntämiseksi pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi kunnan toimialoille sekä paikallisiin yrityksiin. Kuntalisä on osoittautunut toimivaksi mekanismiksi yhdistykseen työllistämiseksi.

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 480 000 euroa

Kannonkoski

1311 asukasta (2021)

	Kannonkoski	Alue
Avoimet työpaikat	12	503
Työnhakijat	140	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	91 (18 %) 62 (12 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	8 (9 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	43 (48 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	5 (5 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	15 (17 %)	1015 (18 %)
<hr/>		
Palkkatuki	27 (30 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	10 (11 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	14 (16 %)	1045 (19 %)
Valmennus	5 (5 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	9 (10 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	7 (8 %)	522 (9 %)
<hr/>		
Työvoimamäärä 2020	492	31 891
- Ennuste 2035	333	27 105
VOS yht. €	134 210	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1435	1401
- Netto, € (ja syyt)	-81 683 (ptt kunta ja yksityinen, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	0,8	56,8
Työttömyysturva / as, €	55	115
- Arvio 2025 yht., €	92 505	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Tavoitteena kattavat TE-palvelut lähipalveluina esimerkiksi päivystystyyppisesti sovittuina päivinä kuukaudessa. Tähän voisi yhdistää myös yrityksille tarjottavat palvelut.

Suuntautuu työssäkäynnin näkökulmasta Saarijärvelle, jonne asiointi muuten voisi suuntautua.

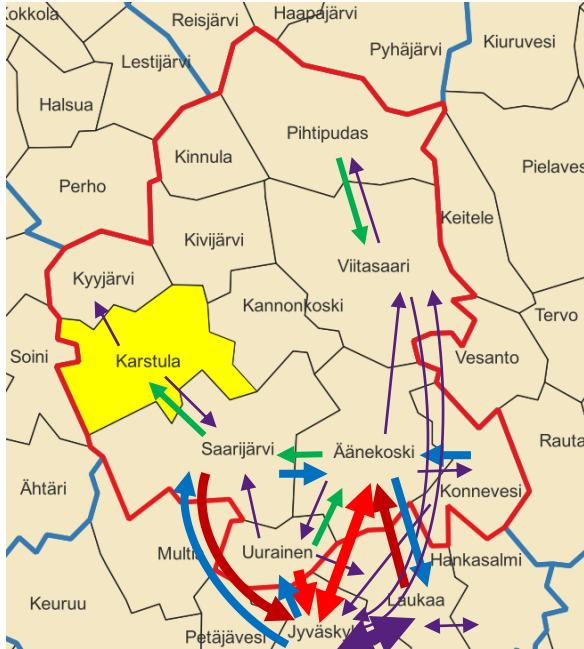
Tavoitteena olisi saada asiakastietoa kunnan hyödynnettäväksi. Oman osittaisen virkatehtävän saaminen kunnan henkilölle olisi ehdottoman tärkeä asia. Tähän kunta voisi myös satsata itse lisää.

Tällä hetkellä palveluita tuottavana toimijana Kannonkosken omistama Oivatyo.

Kunnan työllisyysratsaukset 2023 n. 2000 euroa

Karstula

3774 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Karstula	Alue
Avoimet työpaikat	24	503
Työnhakijat	460	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	282 (18 %) 193 (12 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	25 (9 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	135 (48 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	7 (2 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	44 (16 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	59 (21 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	55 (20 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	50 (18 %)	1045 (19 %)
Valmennus	29 (10 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	12 (4 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	20 (7 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	1509	31 891
- Ennuste 2035	989	27 105
VOS yht. €	387 936	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1440	1401
- Netto, € (ja syyt)	-286 060 (ptt kunta ja yksityinen, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	3,0	56,8
Työttömyysturva / as, €	102	115
- Arvio 2025 yht., €	453 829	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Keskeisin tavoite on saada jatkossa TE-palvelut toteutettua Karstulassa **lähipalveluina** riittävien TE-palveluiden resurssin turvin. Kasvokkain saatava palvelu on ydin. Tavoitteena olisi malli, jossa TE-taustainen henkilöstö sijoitettaisiin tiettyihin kuntiin, kuten Karstulaan. Tämä malli voisi toteutua vain, mikäli Pohjoisella Keski-Suomella on oma työllisyysalue.

Palvelupisteet ja palveluverkoston voisi toteuttaa siten, että yksi Pohjoisen Keski-Suomen TE-toimipisteistä olisi Karstulassa. Täältä voitaisiin palvella ympäröiviä kuntia (Kannonkoskea, Kyyjärveä ja Kivijärveä) päivystystyyppisesti (esim. 1 pv viikossa)

Karstula haluaa palveluiden tuottamistehtäviä sekä osittaista virkatehtävää henkilöasiakkaiden palveluiden osalta, myös mm. palkkatuen valmistelu- ja päätöksentekotehtäviä.

Palveluiden työnjakomalli esimerkiksi: Palkkatukipäätöksen/ starttirahapäätöksen joko omassa kunnassa tai kuntien kanssa keskitetysti. Kuntien yhteisesti sovitut keskitetyt palvelut (järjestäjän vastuulla): Ammatinvalinnanohjaus, Kotoutumispalvelu, Työkykykoordinaattoripalvelut, Muutosturva, Yritys- ja työntajapalveluista tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut Keskitetyt ostopalvelut: valmennuspalvelut, asiantuntija-arvioinnit. Keskitettyjä ylläpitäviä yhteistyöpalveluita esim. Jyväskylän kanssa: Yhteishankintakoulutukset. EURES.

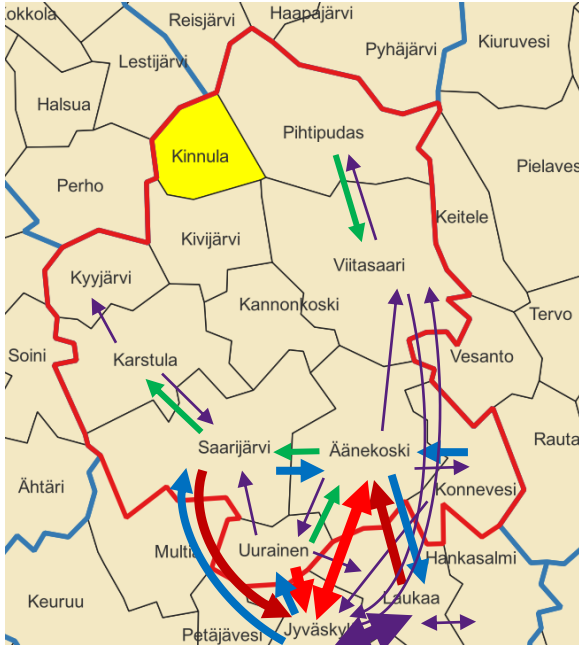
Karstulan kunnan oma työllisyyspalveluiden tuotanto: Karstulan työpaja: Työpajatoiminta keskittyen alihankintatyöhön, Työhönvalmennus (alueen työpajojen yhteinen), Karstula-lisä työllistämisen tukemiseksi, Nuorten kesätyöllistäminen, kesätyöllistäminen, Yhteis palvelupiste (valtion)

Kumppaneiden palvelutuotantoa: Kehittämissyhtiöllä Karstulanseutu Oy . Keski-Suomen hyvinvointialue / kuntouttava työtoiminta, Visiosäätiö, OivaTyö Oy, Oppilaitosyhteistyö / KEO, GRADIA

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 430 000 euroa

Kinnula

1581 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Kinnula	Alue
Avoimet työpaikat	8	503
Työnhakijat	164	8693
Laaja työttömyys	106 (18 %)	5518 (17 %)
, josta passiivityöttömyys	73 (13 %)	3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	10 (9 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	56 (53 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	3 (3 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	18 (17 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	28 (26 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	10 (9 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	17 (16 %)	1045 (19 %)
Valmennus	2 (2 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	3 (3 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	3 (3 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	573	31 891
- Ennuste 2035	383	27 105
VOS yht. €	155 341	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1399	1401
- Netto, € (ja syyt)	-37 390 (ptt kunta)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	1,1	56,8
Työttömyysturva / as, €	76	115
- Arvio 2025 yht., €	148 294	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Tavoitteena että TE-palvelut tukisivat kunnan omia elinvoimatehtäviä. TE-palveluiden tulisi kohdentua yritysten työvoimatarpeisiin. Kunnan työttömille tulisi suunnata aktivointia ja koulutusta. Osa työttömistä tulisi ohjata oikealle etuudelle – esimerkiksi sairauseläkkeelle.

Nykyisin TE-palveluina toteutetaan POP-UP -tyyppisiä tapahtumia. Nämä on ollut ihan toimivia, kun tilaisuuksia on suunniteltu yhdessä. Tällaista toimintaa voisi jatkaa TE-uudistuksessa. Myös muuhun päivystystyyppiseen palveluun olisi esimerkiksi tilojen kunnalla hyödynnettäväksi.

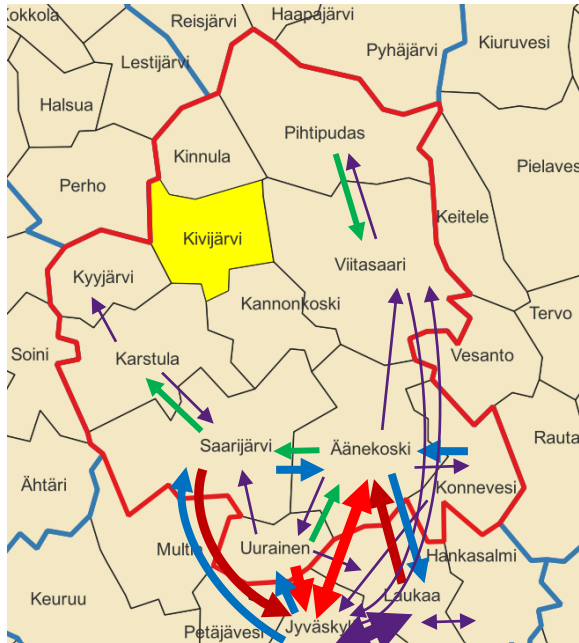
Kinnula ei tällä hetkellä näe, että se ottaisi osaa TE-palveluiden tuotantoon, vaan toivoo, että valmiit palvelut ja palvelukonseptit olisi heille hyödynnettäväksi. Elinkeinoitehtäviin ollaan varamaassa oma henkilö jatkossa. Tämä henkilö voisi tehdä myös tiiviimpää yhteistyötä alueen TE-palveluiden suuntaan. Toivomus on myös palveluiden räätälöinnistä, TE-palveluiden tulisi huomioida esimerkiksi kunnan erityispiirteet, kuten alkutuotantovaltaisuus.

Kinnula on tehnyt luontevaa yhteistyötä monen kunnan suuntaan, myös esimerkiksi Lestijärvelle. Tekevä-säätiön on tällä hetkellä tuottanut pitkäaikaistyöttömien tukityöllistämistä kunnalle.

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 127 000 euroa

Kivijärvi

1088 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Kivijärvi	Alue
Avoimet työpaikat	7	503
Työnhakijat	105	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	66 (16 %) 46 (12 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	7 (11 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	28 (42 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	6 (9 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	19 (29 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki		
	7 (10 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	6 (10 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	32 (48 %)	1045 (19 %)
Valmennus	7 (10 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	5 (8 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	2 (3 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020		
	396	31 891
- Ennuste 2035	286	27 105
VOS yht. €	105 449	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1463	1401
- Netto, € (ja syyt)	18 590	-3 217 728
Siirtyvä HTV	0,6	56,8
Työttömyysturva / as, €	52	115
- Arvio 2025 yht., €	76 946	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Kivijärven tavoitteena on saada TE-palvelut omaan kuntaan päivystystyyppisesti esimerkiksi parin viikon välein / kerran kuukaudessa. Kunta voisi järjestää tilat tätä tarkoitusta varten.

Järjestettäviltä palveluilta toivotaan, että niitä toteuttavalla taholla olisi aito halu kehittää palveluita koko alueella.

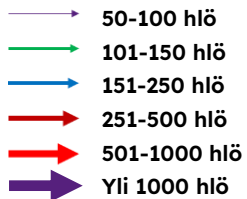
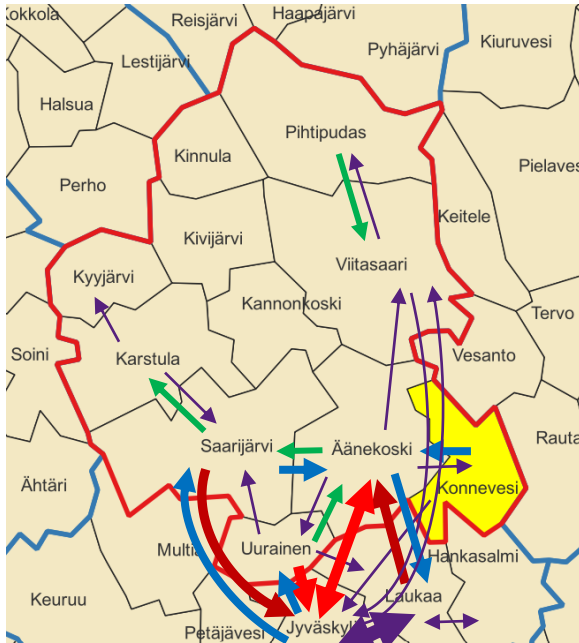
Kivijärvellä arvioidaan mahdollisuutta palkata oma elinvoimakoordinaattori, joka hoitaisi elinkeinotehtäviä. Hänelle voisi antaa myös työllisyyttä edistäviä tehtäviä.

Yhteistyötä tehdään tiivisti monen kunnan suuntaan.

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 92 000 euroa

Konnevesi

2586 asukasta (2021)

	Konnevesi	Alue
Avoimet työpaikat	5	503
Työnhakijat	271	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	176 (17 %) 118 (11 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	19 (11 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	77 (44 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	4 (2 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	33 (19 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	36 (21 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	37 (21 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	38 (22 %)	1045 (19 %)
Valmennus	12 (7 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	15 (9 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	7 (4 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	1048	31 891
- Ennuste 2035	783	27 105
VOS yht. €	264 769	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1490	1401
- Netto, € (ja syyt)	-138 463 (ptt kunta)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	1,7	56,8
Työttömyysturva / as, €	92	115
- Arvio 2025 yht., €	295 713	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Konneveden tavoitteena on saada TE-palvelut omaan kuntaan päivystystyyppisesti nykyistä useammin (tällä hetkellä 1 krt/ kk ei riitä). Konneveden työttömällä ei ole mahdollisuuksia liikkua palveluiden perässä, vaan palvelut tulisi saavuttaa kunnasta.

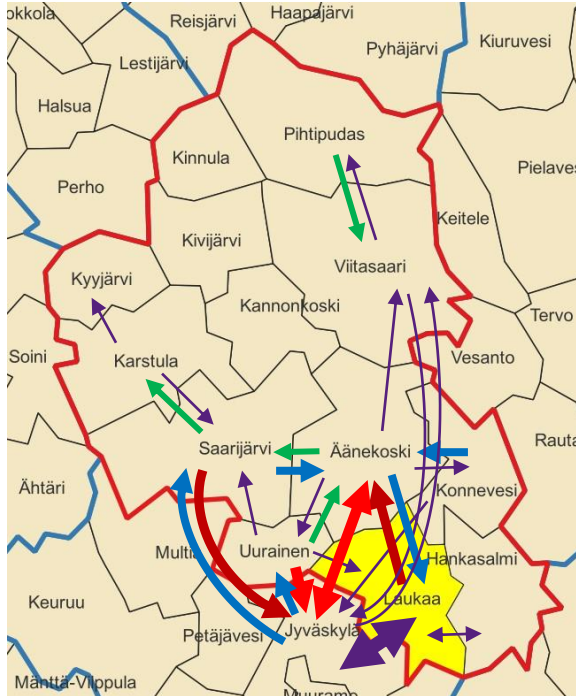
Tavoitteena myös olisi, että uudistuksen myötä kehitettäisiin uusia palveluita ja päivitetäisiin TE-palveluiden toimintaidea vastamaan kuntavetoista mallia hyödyntämällä myös kuntien ketteryttä. Lakisääteisiin TE-palveluihin tulisi turvata riittävä rahoitus, mutta samalla jättää pelivaraa ja joustavuutta käyttää kunnissa rahoitusta uusien palveluiden kehittämiseen.

Kunnassa panostetaan jatkossa omaan elinkeinoyhtiöön (1,5 htv). Kunnan työpajasta voisi tulla palvelualusta työllistymistä edistäville paikallisille palveluille. Elinkeino-yhtiön ja työpajan lisäksi 4H tarjoaa mm. kesätyöllistämistä.

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 150 000 euroa

Laukaa

18 788 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Laukaa	Alue
Avoimet työpaikat	106	503
Työnhakijat	1869	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	1145 (14 %) 828 (10 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	115 (10 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	431 (38 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	46 (4 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	210 (18 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	146 (13 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	130 (11 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	134 (12 %)	1045 (19 %)
Valmennus	76 (7 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	140 (12 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	131 (11 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	8396	31 891
- Ennuste 2035	8108	27 105
VOS yht. €	1 810 002	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1545	1401
- Netto, € (ja syyt)	-281 135 (ptt kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	12,0	56,8
Työttömyysturva / as, €	98	115
- Arvio 2025 yht., €	2 277 398	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Päätavoitteena kattavat henkilökohtaiset palvelut omasta palvelupisteestä (kuntakokeilun tapaan), elinkeino- ja työllisyyspalveluiden yhteistyön edelleen kehittäminen ja tiivistäminen, elinkeinopalvelut omissa käsissä jatkossakin, järjestelmän palvelemisesta pitäisi päästä vielä enemmän työnhakijoiden ja työnantajien palvelemiseen, kuntataustaisten työntekijöiden osittaiseen virkatehtävään siirtäminen ja palvelut Laukaan pisteestä esim. Hankasalmen asiakkaat

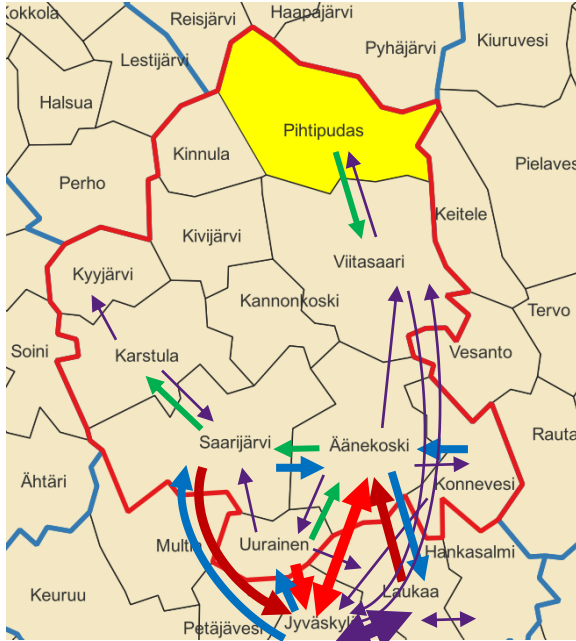
Luontainen työssäkäynti on merkittävästi Jyväskylän suuntaan => yhteistyö Jyväskylän kanssa. Maahanmuuttajien palveluiden osaaminen(tiimi) keskitettynä, palvelu paikallisena. Jatko- ja muita opiskelu- ja koulutusmahdollisuuksia omalla paikkakunnalla enemmän

Kunnan työpaja, Väentupa ry, Puustellin tuki ry, Poke, Gradia Lievestuoreella

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 1 100 000 euroa
Laukaa on mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa.

Pihtipudas

3873 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Pihtipudas	Alue
Avoimet työpaikat	18	503
Työnhakijat	417	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	253 (16 %) 180 (11 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	27 (11 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	112 (44 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	4 (2 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	50 (20 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	51 (20 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	24 (9 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	34 (13 %)	1045 (19 %)
Valmennus	18 (7 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	21 (8 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	20 (8 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	1592	31 891
- Ennuste 2035	1156	27 105
VOS yht. €	381 691	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1529	1401
- Netto, € (ja syyt)	-552 295 (ptt yksityinen ja kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	2,8	56,8
Työttömyysturva / as, €	98	115
- Arvio 2025 yht., €	444 028	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Pihtiputaa tavoitteena olisi saada TE-henkilöstöä tai henkilö palvelemaan kuntaa ja tekemän myös tiivistä yhteistyötä kunnan yrityspalvelutiimin kanssa. Tällä parannettaisiin työnvälityksen toimivuutta ja nopeaa työllistymistä. Haasteena jo tällä hetkellä työvoiman saatavuus paikkakunnalla. Yksi tärkeä kohderyhmä on pitkäaikaistyöttömien joukko, jolle tulisi myös suunnata toimia.

Perustason palveluita voisi toteuttaa yhdellä tai kahdella henkilöllä ja samalla erityistehtäviä hoidetaan keskitetymin.

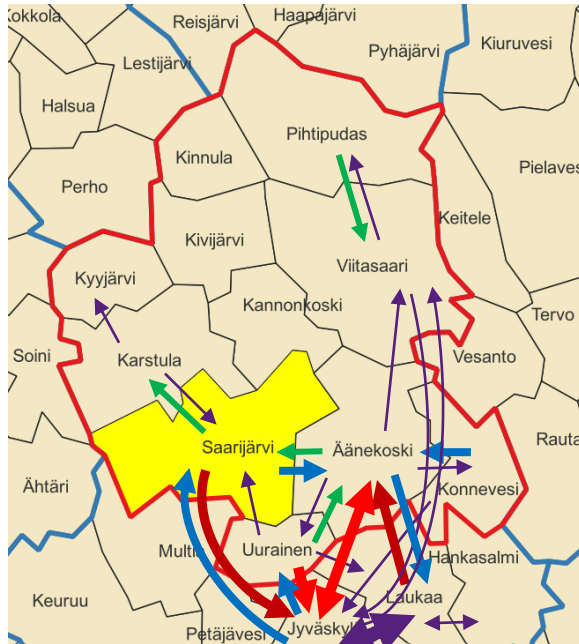
Peruspalvelut voisi hoitaa omalla paikkakunnalla. Työnjaon mallia tavoitellaan. Kunnat ovat joustavia sopimaan erilaisista työnjaon malleista, esimerkiksi maaseutupalveluissa oleva henkilöstö työskentelee eri kunnissa vaikka yksi taho (Pihtipudas) on työnantaja.

Paikallisista kumppaneista Viitaseudun kumppanuus ry hoitaa tällä hetkellä pitkäaikaistyöttömien työllistämistä. Yhdistystä tuetaan yleisavustuksella.

Kunnan työllisyysratsaukset 2023 n. 200 000 euroa

Saarijärvi

9117 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Saarijärvi	Alue
Avoimet työpaikat	66	503
Työnhakijat	1210	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	797 (21 %) 572 (15 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	63 (8 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	358 (45 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	24 (3 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	170 (21 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	140 (18 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	105 (13 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	160 (20 %)	1045 (19 %)
Valmennus	50 (6 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	80 (10 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	75 (9 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	3681	31 891
- Ennuste 2035	2657	27 105
VOS yht. €	1 068 590	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1329	1401
- Netto, € (ja syyt)	-579 041 (ptt yksityinen ja kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	8,5	56,8
Työttömyysturva / as, €	154	115
- Arvio 2025 yht., €	1 662 239	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Kuntakokeilusta on hyvät kokemukset ja tätä kautta on myös tullut selväksi mitä palvelut toimivat ja mitkä eivät. Tutkintoon/ osatutkintoon johtava työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu ja rekrytointikoulutukset sekä palkkatukityöllistäminen ovat toimivia palveluita. Sen sijaan valmennuspalvelut (ura- ja työnhakuvalmennukset) on koettu tehottomiksi työllistymisen kannalta.

Päätavoitteena on, että Saarijärvellä voidaan tarjota riittävän kattavat henkilökohtaiset lähipalvelut. Tavoitteena on oma palvelupiste jossa on henkilöstöä. Saarijärveltä voitaisiin palvella myös muita kuntia (päivitystyyppisesti). Henkilöstöressurin lisäksi tavoitteena on hyödyntää palkkatukea, huomioiden miten kuntien rahoitus näihin toteutuu.

Palveluissa tulisi jatkossa kiinnittää huomiota vahvasti siihen, mikä on te-palveluissa nyt näyttänyt puutteelliselta: että työnvälitys ja henkilöasiakkaan on palvelut eriytetty vaikka nämä pitäisi pitää käsi kädessä.

Saarijärvellä on vahvat omat elinkeinopalvelut kunnassa, joita hoitaa elinvoimatiimi. Palvelukokonaisuus kattaa kaavoituksen, toimitilat, markkinoinnin, työllisyyden edistämisen ja elinkeinopalvelut. Nähdään, että olisi järkevää pitää elinvoimapalvelut joustavana ja omissa käsissä. Asukashankinta ja yritysten sijoittuminen on osa elinvoima ja tässä kilpaillaan myös naapurikuntien kanssa. Näitä tehtäviä ei haluta jakaa yhteisinä TE-palveluina.

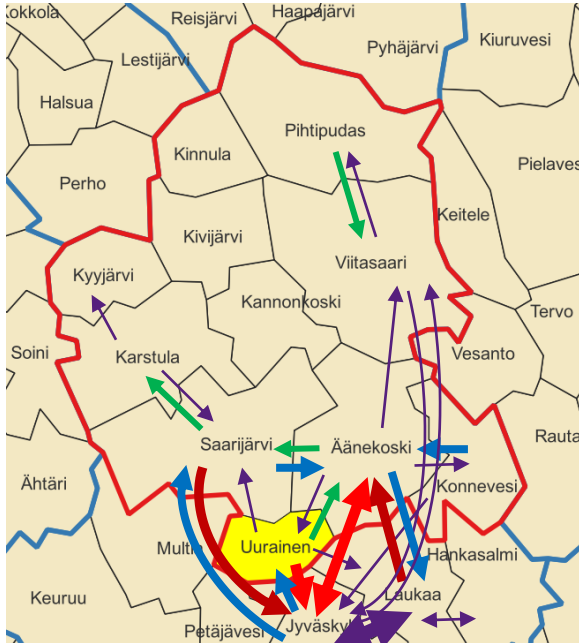
Saarijärvi tavoittelee itsenäisyyttä ja päätäntävaltaa omiin palveluihin. Oma väkeä voitaisiin kiinnittää osittaisten virkatehtävien muodossa TE-palveluihin vastaavalla tavalla kuin kuntakokeilussa (nk. Perusvaltuuksilla). Saarijärveltä käsin voitaisiin palvella muita kuntia. Mikäli Saarijärvi tuottaa palveluita, niiden rahoittamisesta tulisi tehdä sopimus järjestäjän kanssa. .

Olemassa olevia palveluntuottajia ovat mm. Kehräkumppanit ja Kierrätyskeskus, jonka toiminnalle pitäisi saada jatkuvuutta. Ohjaamotoiminta on Saarijärvellä mietinnässä vastaavalla tavalla kuin Äänekoskella. Hankkeita on myös jonkin verran.

Kunnan työllisyysatsaukset 2023 n. 863.000 euroa
Saarijärvi on mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa.

Uurainen

3634 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Uurainen	Alue
Avoimet työpaikat	13	503
Työnhakijat	351	8693
Laaja työttömyys , josta passiivityöttömyys	207 (13 %) 144 (9 %)	5518 (17 %) 3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	15 (7 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	75 (36 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	4 (2 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	41 (20 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	28 (13 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	14 (7 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	52 (25 %)	1045 (19 %)
Valmennus	14 (7 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	21 (10 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	22 (11 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	1545	31 891
- Ennuste 2035	1482	27 105
VOS yht. €	348 394	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1602	1401
- Netto, € (ja syyt)	-38 902 (ptt kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	1,9	56,8
Työttömyysturva / as, €	89	115
- Arvio 2025 yht., €	409 101	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Uurainen tavoittelee, että TE-palvelut toimisivat lähipalveluna omassa kunnassa. Nykyisin toiminta on pop-up - tyyppistä ja tapaamisajat (1 krt kuukaudessa) koetaan riittämättömiksi. Tällä hetkellä asiakkaan suunnitelmia päivitetään siten, että henkilö tulee kunnan työllisyysvastaavaan luokse. Eniten palvelutarpeita Uuraisilla on vaikeammin työllistyvien parissa, joilla on esimerkiksi päihde- ja mielenterveysongelmia. Osa työttömistä asuu myös syrjemmällä ja heitä on vaikea tavoittaa palveluiden piiriin.

TE-henkilöstön hajautuminen jokaiseen kuntaan olisi selkeä mahdollisuus : Lähipalvelut painottuisivat sellaisille henkilöille, joille kynnyksellinen liikkumiselle on suurempi. Heitä varten olisi hyvä että olisi lähipalvelut, joille voisi kohtuullisen hyvin tarjota Uuraisissa keskustassa palvelua. Mikäli kunnassa olisi vain yksi henkilö, huoli on siinä riittääkö henkilöillä työaika palvella kaikkia asiakkaita. Tärkeää olisi saada taustatukea muualta alueelta. Osa henkilöistä on taas tottuneempia liikkumaan ja etsimään töitä etäimmältä ja palveluiden pitäisi myös tukea heitä.

Uurainen voisi ottaa TE-tehtäviä sopimuksella hoidettavaksi. Kunnalla on tähän osaava henkilö, jolla on TE-taustaa, sekä jatkossa työkykykoordinaattorin ja yrityskoordinaattorin opintoja ja tehtäviä hoidettavana.

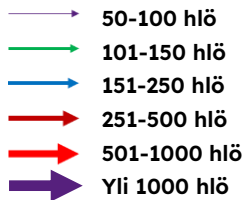
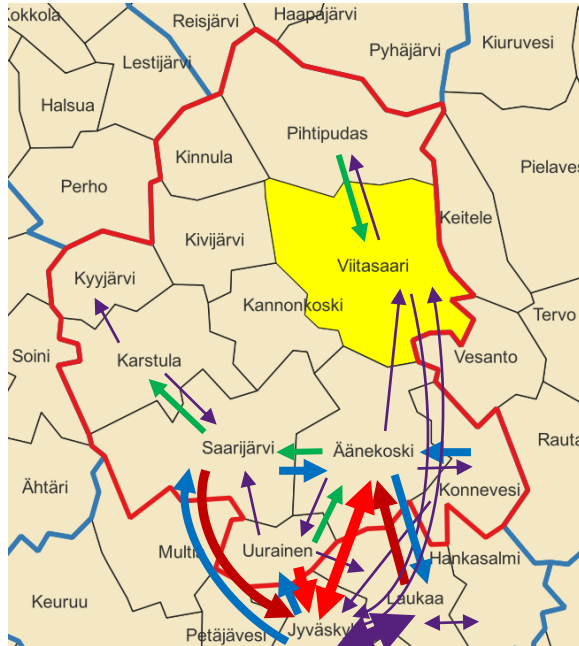
Uuraisilla on aikuisten työpaja, josta hyvinvointialue ottaa vastuun. Suunnitelmissa on nuorten työpaja yhteistyössä jonkun muun kunnan kanssa.

Kunnan kannalta keskeistä on mistä löytyisi työpaikat, kohtauttaa kysyntää ja tarjontaa myös lyhyisiin ja määräaikaisiin työsuhteisiin. Yrityksistä voisi löytyä piilotyöpaikkoja ja -tarpeita, jotka ei tule muuten tiedoksi esimerkiksi kuntaan. Uuraisilta on Jyväskylään, Äänekosken ja Saarijärven noin 30 km ja näissä kunnissa on työtehtäviä tarjolla. Keskeistä olisi miten nämä saadaan näkymään laajasti kaikille työnhakijoille. Toiveissa olisi, että saataisiin tietoa alueelta ja naapurikunnista yritysten piilotyötarpeista ja näitä välitettäisiin laajasti ja aktiivisesti. Tällainen yritysten piilotyötarpeiden harvointi voisi olla yhden tehtävänkuvan paikka, henkilö joka työkseen kartoittaa ja soittaa yrityksiä läpi. Pelkät yritysvierailut eivät ole riittävän tehokasta kartoittamista, jos tilanne ei ole akuutti tai jos tarpeisiin ei reagoita riittävän nopeasti.

Kunnan työllisyysratsaukset 2023 n. 157 000 euroa

Viitasaari

6070 asukasta (2021)

	Viitasaari	Alue
Avoimet työpaikat	85	503
Työnhakijat	610	8693
Laaja työttömyys	390 (16 %)	5518 (17 %)
, josta passiivityöttömyys	272 (11 %)	3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	40 (10 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	173 (44 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	9 (2 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	46 (12 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	87 (22 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	46 (12 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	67 (17 %)	1045 (19 %)
Valmennus	22 (6 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	54 (14 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	27 (7 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	2406	31 891
- Ennuste 2035	1653	27 105
VOS yht. €	602 572	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1502	1401
- Netto, € (ja syyt)	-336 050 (ptt kunta, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	4,0	56,8
Työttömyysturva / as, €	74	115
- Arvio 2025 yht., €	511 477	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

palveluista, palveluverkosta, työnjaosta sekä olemassa olevat kumppanit

Viitasaari tavoittelee omaa palvelupistettä ja toimivia lähipalveluita. Erityispalvelut, kuten ammatinvalinnanohjaus tulisi olla etäpalveluna tai päivystystyyppisesti tiettyinä päivinä

TYP-palvelu pitäisi miettiä alueella uudelleen, Viitasaaren näkökulmasta kuntoutuksen palvelut ovat keskeisiä.

TE-palveluissa pitäisi olla aktiivinen ote myös työnantajiin päin. Tämä on se asia, jota pitäisi yhdessä myös elinkeino-yhtiöiden kanssa tehdä. Työnantajien tarpeita pitäisi välittää laajasti.

Palveluiden tulisi olla tasapuoliset joka kunnassa. Esimerkiksi työllisyyspoliittisiin koulutuksiin tulisi kiinnittää huomioita, että niiden tarjonta olisi laajempaa koko alueella.

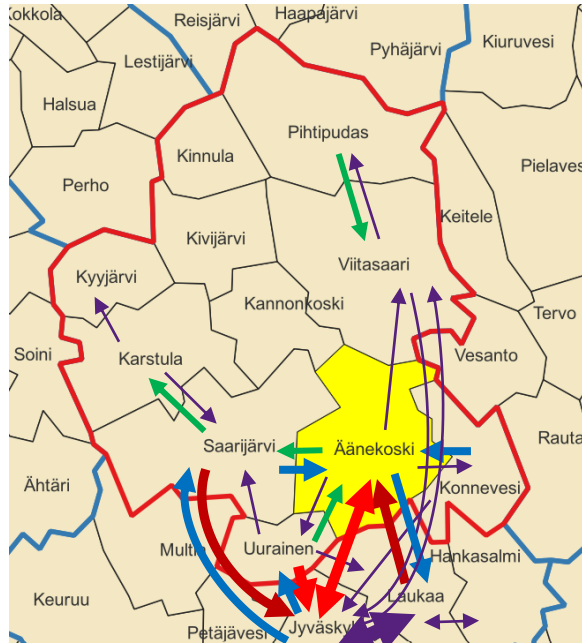
Viitasaari voisi osittaista virkatehtävää hoitaa itse. Selkeintä kuitenkin olisi, että Äänekoski palkkaa henkilöt ja sijoittaa niitä kuntiin. Järjestäjä voisi myös kustantaa kunnille palveluntuotannosta.

Viitasaarella toimii 2 asteen koulutuksenjärjestäjänä POKE. Gradia tarjoaa alueella työpaikoissa annettavaa koulutusta ja JAMKin kanssa järjestetään hankkeita ja kursseja (kotopaikkahanke). Elinkeino-palveluita tuottaa WITAS. Helluntaiseurakunta tarjoaa palkkatukipalveluita. Tuunaripaja tarjoaa palkkatukityötä ja työkokeiluja. Hyvinvointialue järjestää kuntouttavaa työtoimintaa. Viitasaarella on myös hyviä etätyötiloja (lennätin ja digikeskus). Täältä voisi myös tarjota TE-palveluista. Tavoitteena olisi, että tilat olisivat toimijoiden yhteistiloja

Kunnan työllisyys-satsaukset 2023 n. 900 000 euroa

Äänekoski

18 318 asukasta (2021)

- 50-100 hlö
- 101-150 hlö
- 151-250 hlö
- 251-500 hlö
- 501-1000 hlö
- Yli 1000 hlö

	Äänekoski	Alue
Avoimet työpaikat	123	503
Työnhakijat	2459	8693
Laaja työttömyys	1607 (20 %)	5518 (17 %)
, josta passiivityöttömyys	1136 (14 %)	3891 (12 %)
- Alle 25-vuotiaat	182 (11 %)	551 (10 %)
- Yli 50-vuotiaat	639 (40 %)	2312 (42 %)
- Ulkomaalaiset	94 (6 %)	222 (4 %)
- TMT yli 300-päiväiset	300 (19 %)	1015 (18 %)
Palkkatuki	230 (14 %)	905 (16 %)
Työ- ja koulutuskokeilu	195 (12 %)	686 (12 %)
Kuntouttava työtoiminta	298 (19 %)	1045 (19 %)
Valmennus	103 (6 %)	353 (6 %)
Työvoimakoulutus	164 (10 %)	552 (10 %)
Omaehtoinen opiskelu	187 (12 %)	522 (9 %)
Työvoimamäärä 2020	7863	31 891
- Ennuste 2035	6201	27 105
VOS yht. €	2 203 469	7 781 459
- VOS / laaja työtön, €	1377	1401
- Netto, € (ja syyt)	-793 455 (ptt kunta ja yksityinen, valmennukset)	-3 217 728
Siirtyvä HTV	16,3	56,8
Työttömyysturva / as, €	156	115
- Arvio 2025 yht., €	3 408 050	10 395 585

Avoimet työpaikat ja asiakasmäärät ovat vuosien 2019 ja 2021 kuukausien ka. (osuus laajasta työttömyydestä).

Palvelumäärät ovat vuosien 2019, 2020 ja 2021 jaksot yht. ka. (osuus laajasta työttömyydestä)

Tavoitteet

TE-palveluiden toteuttaminen lähipalvelurakenteena on Äänekosken näkökulmasta mahdollista ja parantaisi koko alueen palveluiden saavutettavuutta.

Palveluissa tulisi panostaa selkeästä työnvälitykseen ja työnantajien palveluun. Keskeistä on huolehtia osaavan työvoiman saatavuudesta. Tästä tulee lisäarvoa uudistuksessa. Muut palvelut on tähän nähden toissijaisessa roolissa. Myös työvoimakoulutusten tarjontaa tulisi lisätä, se on todettu vaikuttavaksi. Tässä tulisi räätälöidä koulutusta paremmin alueen tarpeisiin ja kyseisellä hetkellä työttömien tarpeita vastaavaksi.

Arvio on, että osaavaa työvoimaa saadaan alueelle hoitamaan TE-tehtäviä. Kuntakokeilu on luonut tähän hyvät mahdollisuudet.

Kaupungin omasta näkökulmasta TE-palveluiden työnantajapalvelut ja yleiset elinkeinopalveluiden työnjako tulisi määritellä, samoin kotouttamispalveluiden sijoittautuminen, etenkin mikäli näitä tehtäviä yhteensovitetaan TE-tehtäviin.

Rahoituksen osalta mietityttää miten järjestäjälle tulevat kuntarahoitus reagoi asiakkaiden tarpeisiin ja kysynnän muutoksiin.

Jatkovalmistelussa keskeistä on rakentaa palveluekosysteemit koko alueelle, panostaa koko alueen yhteiseen valmisteluun ja muutostukeen sekä henkilöstön sitouttamiseen.

Valmistelua voisi jo tehdä ennakoiden mm: hyödyntämällä kuntakokeilua:

- Omavalmentajien kierrättämistä kunnissa (voisiko kokeilu koordinoida aluetta),
- Ei-kokeilukuntien kuntajohdon ja työllisyysvastaavien sisäänajo kokeilun avulla
- Myös TYP-yhdyspintaa hyvinvointialueen suuntaan sekä koulutuksenjärjestäjien valmistautumista uudistukseen tulisi edistää.

Kunnan työllisyysratsaukset 2023 n. 1 700 000 euroa.

Äänekoski on mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa.

Kuntien näkemyksiä järjestämismallista

- TE-palvelut ovat viranomaispalveluita. Tavoitteena olisi, että toiminta olisi ylimpien viranhaltijoiden ohjaamaa. Kunnanjohtajilta tulisi olla tässä vahva rooli. Kuntajohtajat voisivat olla esimerkiksi työjaos/ tai asiankäsittelyporras lautakunnalle.
 - Yhteistä poliittista ja laajapohjaisempaa lautakuntaa pidettiin kuitenkin myös hyvänä kansanvaltaisuuden perusteella.
- Äänekoskea pidettiin useassa tapauksessa hyvänä ratkaisuna vastuukunnaaksi.
 - Tässä mallissa työnjako tulisi kuitenkin määritellä kuntakohtaisesti kuntien ja järjestäjän välillä.
 - Äänekoski vastuukuntana tuntuu joistakin kunnista etäiseltä
- Edelleen toivomus (lainsäädäntöön), että yhteistyötä voitaisiin tehdä vapaaehtoiselta pohjalta (järjestämisvastuu joka kuntaan)
- Kuntayhtymämallia ei nostettu juuri esiin tai jos nostettiin, sitä pidettiin pääosin huonona vaihtoehtona.
- Järjestämismallin tulisi huomioida myös alueen ylittävät yhteistyösuunnat:
 - Keskitetyt palvelut ja työssäkäynti Jyväskylään
 - Laukaan tilanne
 - Muut yliaalueelliset yhteistyösuunnat
- Järjestäminen tulisi pohjautua yhteiseen strategiaan. Jotta tämä ei irtoa kuntastrategioista, tulisi (työllisyysalueen) strategia rakentaa kuntastrategioiden pohjalta.
- Järjestäjän suuntaan toivotaan erityisesti aktiivista vuorovaikutusta sekä luottamuksen rakentamista.

Kuntien näkemyksiä rahoitusperiaatteista

- Lakisääteistä TE-toimintaa tulisi rahoittaa vain se määrä, joka on välttämätöntä ja jättää rahoitusta mahdollisimman laajasti kunnan sisälle.
 - Lähtökohta tulisi olla, että enintään valtionosuuslisäys käytettävissä.
 - Toiminnan käynnistymisvaiheessa erityisesti rahoitus tulisi olla 100%
- Aiheuttamis-/suoriteperiaate nähtiin yhtenä mahdollisuutena, voi kuitenkin ohjata järjestäjää näennäiseen palvelemiseen.
 - Rahoitus tulisi rakentaa kannustavaksi siten, että se kannustaa kaikkia kuntia vähentämään työttömyyttä. Myös laadulliset mittarit käyttöön (esim. asiakastyytyväisyys)
 - Järjestäjää rahoituksen pitäisi ohjata kustannustehokkuuteen.
 - Rahoitus myös asiakaslähtöiseksi tulos- ja vaikuttavuusperiaatteella, ettei ohjaa ”tempputyöllistämiseen”
 - Rahoitus pitäisi ohjata laajasti tehokkuuteen sekä ydinpalveluiden (työnvälitys) tarjoamiseen
- Palvelutuotannon yhteistoiminta edellyttää sopimista järjestäjän ja kunnan välisestä rahoituksesta, jossa jokainen kunta vastaa palveluiden riittävästä rahoituksesta.
- Palkkatuen rahoitus täytyisi miettiä järjestämisrahoituksesta erillisenä kysymyksenä
- Hankerahoitus tunnistettava omana mahdollisuutena.

Johtopäätöksiä vaiheen 1 kuntahaastatteluiden

- **Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysaluemalli on hajautettu palvelumalli**
 - Lähipalveluiden saatavuus joka kuntaan, useimmilla kunnista tarpeita työnjaosta: Järjestely parantaa palveluiden yhdenvertaisuutta saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta.
 - Henkilöstön johtaminen keskeistä, hajautetussakin mallissa työ on TE-tehtävää. ”Tärkeää pitää yhteyttä kuntaan, mutta itseisarvo ei ole kuntakokoukset vaan asiakastyö”
 - Henkilöstön saatavuus ja osaaminen on varmistettava etukäteen. – Kuntakokeilujen (Äänekoski – Saarijärvi) voidaan hyödyntää
- **Järjestämisvastuun täytyy olla selkeä:**
 - Työnjaon malli kuntien kanssa ei voi olla ristiriitainen järjestämisvastuun kanssa palveluiden tarpeen, määrän ja laadun, yhdenvertaisuuden määrittelyn osalta. Järjestäjä myös vastaa tuotantotavasta ja tuottamisen valvonnasta. Kuntayhteistyö on osa tuotannon järjestämistä.
 - Järjestämiseen liittyvä rahoitus ja palvelutuotannon rahoitus kuntiin tulee eriyttää toisistaan.
 - Keskitetyt palvelut Jyväskylään kannattaa Pohjoisen Keski-Suomen näkökulmasta määritellä tarkkarajaisina. Jyväskylä voi kuitenkin määritellä omassa palvelustrategiassaan tarkemmin mitkä ovat esimerkiksi koko Keski-Suomeen tarjottavat keskitetyt palvelut.
- **Yhteistoimintamallista kuntien suuntaan rakennetaan oma esitys, se liittyy erityisesti henkilöstön palveluverkko- ja henkilöstön sijoittamissuunnitteluun**
 - Sopiminen tehtäisiin kuntakohtaisesti
 - Kaikki kunnat eivät tavoittele tuotantoa
- **Työssäkäynnin toimivuutta arvioidaan ensisijaisesti asiakkaan näkökulmasta** Tämä määrittelee myös työnjakomallia, palvelurakennetta, keskitettyjä palveluita sekä myöhemmässä vaiheessa asiakasviestintää: Järjestäjänä vastuulla on huolehtia hajautetun mallin yhtenäisyydestä ja asiakasviestinnästä.
- **Palkkatuen rahoituksessa sekä kotokoulutuksissa** huomioitava yhdenvertaisuus sekä kuntien omat tahtotila palkkatuen lisärahoitukseen. Riippuen palkkatuen sääntelystä, tuki kannattaisi aina olla nk. virallista palkkatukea (VOS, aktivointiehto). Valmistelu ja päätöksenteko sekä maksatus erillisiä tehtäviä.
- **Työllisyysalueen palveluissa kannattaa keskittyä alkuvaiheessa TE-palveluiden laadukkaaseen, tehokkaaseen ja yhdenvertaiseen järjestämiseen**
 - Lisäarvoa tulee lähipalvelumallista sekä erityisesti työnantajien ja yrityspalveluiden aktivoinnista. Tätä tukevat myös kuntien elinvoimatehtävät
 - Kuntakohtaisesti kannattaa säilyttää työllisyyden ja elinkeinojen edistämisen yleiset palvelut. Lähipalvelumallissa TE-tehtävät tulevat vahvasti näiden rinnalle. Käynnistymis- ja vakiinnuttamisvaiheen kokemusten perusteella voidaan nähdä laajemmat yhteensovittamisen mahdollisuudet.
 - Koto-tehtävät kannatta työikäisten palveluiden osalta keskittää: alkukartoitukset ja kotosuunnitelmat, yhteiskuntaorientaatio, monialaiset palvelut (osaksi TYP-mallia?), sekä erityisesti kotokoulutukset.
- **Työnvälityksen työnantajapalveluiden aktivointi**
 - Aktiivisuuden nosto, piilotyötarpeiden kartoitukset, tiedottaminen alueen yrittäjille tulevasta mallista, Yrityslähtöisten palveluiden kysynnän kasvattaminen (rekrykoulutukset, työkokeilu, palkkatuki); kotopalvelut yrityksiin...

Liite: Työllisyyspalveluiden vaikuttavuuksia, keskiarvot 2019-2021

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, palveluiden siirtymät 3 kk palvelun päättymisen jälkeen

Pohjoinen Keski-Suomi (suluissa koko maa)	Työllistynyt	Palannut työttömäksi	Jatkanut palvelussa	Muu/tuntematon
Palkkatuki, yritykset	37 % (42 %)	42 % (38 %)	3 % (2 %)	20 % (19 %)
Palkkatuki, järjestöt	11 % (14 %)	78 % (67 %)	1 % (4 %)	8 % (14 %)
Palkkatuki, kunnat	16 % (15 %)	69 % (71 %)	4 % (3 %)	10 % (11 %)
Työkokeilu	7 % (9 %)	43 % (41 %)	20 % (21 %)	30 % (29 %)
Työvoimakoulutus	28 % (23 %)	45 % (36 %)	3 % (3 %)	24 % (39 %)
Omaehtoinen opiskelu	29 % (28 %)	21 % (21 %)	2 % (2 %)	48 % (50 %)
Valmennus	13 % (20 %)	61 % (55 %)	3 % (4 %)	24 % (21 %)
Kuntouttava työtoiminta	3 % (2 %)	25 % (23 %)	61 % (64 %)	12 % (11 %)